

ವರ್ಧಮಾನ

वर्धमान
VARDHAMANA

ವರ್ಧಮಾನ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪೀಠ (ರಿ), ಮೂಡಬಿದ್ರೆ.

A SPECIAL DAY

The day your son sets off for school, you feel proud of him; in his growing; cherish hopes for his bright future.

Let this pride, these hopes take concrete shape in your plans for his tomorrows.

Take your first step to realise your dreams,
Buy a PRAGATHI CASH CERTIFICATE

SYNDICATE BANK

Your life-time partner

ವರ್ಧಮಾನ

(ಸಾಹಿತ್ಯ ವಾರ್ಷಿಕ - 1982)

ಸಂಪಾದಕರು

ಹರಿಹರಪ್ರಿಯ,

ಬೆಂಗಳೂರು

ವರ್ಧಮಾನ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪೀಠ (ರಿ)

ಶ್ರೀ ಸಾಹುಶಾಂತಿ ಪ್ರಸಾದ್ ಜೈನ್ ಭವನ್

ಶ್ರೀ ಜೈನಮಠ, ಮೂಡಬಿದ್ರೆ (ದ. ಕ.)

Price Rs. 5/- (ಬೆಲೆ 5 ರೂಪಾಯಿ)

ಮುಖ ಚಿತ್ರ - ಶೆನಗೂರ್ ಆರ್ಟ್ಸ್, ಮಂಗಳೂರು

ಬ್ಲಾಕುಗಳ ತಯಾರಿ - ಶಾರದಾ ಪ್ರೆಸ್, ಮಂಗಳೂರು

'Vardhamana' Annual Magazine 1982

Published by Vardhamana Prashasthi Peeta (Regd)

Sri Sahu Shanthi Prasad Jain Bhavan, Jain Mutt, Moodbidri - 574227, D. K.

Printed at Praveena Mudrana, Mangalore Road, Karkala, D. K.

ವರ್ಧಮಾನ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪೀಠ (ರಿ) ಮೂಡಬಿದ್ರೆ

1978-83ರ ಸಾಲಿನ ಆಡಳಿತ ಮಂಡಲಿ

ಗೌರವಾಧ್ಯಕ್ಷರು -

ಸ್ವಸ್ತಿ ಶ್ರೀ ಚಾರುಕೀರ್ತಿ ಪಿ. ಸ್ವಾಮಿಾಜಿ
ಶ್ರೀ ಜೈನ ಮಠಾಧೀಶರು, ಮೂಡಬಿದ್ರೆ

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು -

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಹೆಗ್ಗಡೆಯವರು, ಧರ್ಮಸ್ಥಳ

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರುಗಳು -

ಕೆ. ಆರ್. ಬಲ್ಲಾಳ, ಮಂಗಳೂರು
ಡಾ| ಪಿ. ಎನ್. ಆರಿಗ, ಮಂಗಳೂರು
ಕೆ. ಎಸ್. ಉಪಾಧ್ಯಾಯ, ಮಂಗಳೂರು
ಬನ್ನಂಜೆ ಗೋವಿಂದಾಚಾರ್ಯ, ಉಡುಪಿ
ಹರಿಹರಪ್ರಿಯ, ಬೆಂಗಳೂರು
ಎಂ. ಕೆ. ವಿಜಯಕುಮಾರ್, ಕಾರ್ಕಳ
ಕೆ. ರಘುನಾಥ ಶೆಟ್ಟಿ, ತಲ್ಲೂರು ಕುಂದಾಪುರ

ಕೋಶಾಧ್ಯಕ್ಷರು -

ಎಸ್. ಎನ್. ದಿನಾಕರ್, ಮೂಡಬಿದ್ರೆ

ಪ್ರಧಾನ ನಿರ್ದೇಶಕರು -

ಡಾ| ನಾ. ಮೊಗಸಾಲೆ, ಕಾಂತಾವರ

ಸಹನಿರ್ದೇಶಕರುಗಳು -

ಕೆ. ಗುಣಪಾಲ ಕಡಂಬ, ಮೂಡಬಿದ್ರೆ
ವಿಠಲ ಬೇಲಾಡಿ, ಕಾಂತಾವರ
ಕೆ. ಧರ್ಮರಾಜ ಕಾಡ, ಕಾಂತಾವರ

1979ರ ವರ್ಧಮಾನ

ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪುರಸ್ಕೃತರು

ಡಾ| ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಕಂಬಾರ, ಎಂ.ಎ..ಪಿ.ಹೆಚ್.ಡಿ.

ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು,

ಬೆಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಬೆಂಗಳೂರು

ವರ್ಧಮಾನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಮತ್ತು ರೂ. 3000/-

ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪಡೆದ ಕೃತಿ-

“ಜೈಸಿದ ನಾಯಕ” ನಾಟಕ

ಶ್ರೀಮತಿ ಡಿ. ವಿಜಯ, ಎಂ. ಎ.,

ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಿಕೆ,

ಕನ್ನಡ ಅಧ್ಯಯನ ಸಂಸ್ಥೆ, ಮೈಸೂರು

ವರ್ಧಮಾನ ಉದಯೋನ್ಮುಖ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿ

ಮತ್ತು ರೂಪ್ಯಾ 1500/-

ಕೃತಿ - “ಇರುತ್ತವೆ” ಕವನ ಸಂಗ್ರಹ

1980ರ ವರ್ಧಮಾನ

ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪುರಸ್ಕೃತರು

ಎಂ. ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣ ಅಡಿಗ,

ವರ್ಧಮಾನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಮತ್ತು ರೂ. 3000/-

ಕೃತಿ- “ಸಮಗ್ರ ಕಾವ್ಯ” ಕವನ ಸಂಗ್ರಹ.

ಬಿ. ವಿ. ವೈಕುಂಠರಾಜು,

ಸಂಪಾದಕರು,

ಪ್ರಜಾವಾಣಿ ಸಾಪ್ತಾಹಿಕ ಪುರವಣಿ

ವರ್ಧಮಾನ ಉದಯೋನ್ಮುಖ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿ

ಮತ್ತು ರೂಪ್ಯಾ 1500/-

ಕೃತಿ- “ಉದ್ಭವ” ಕಾದಂಬರಿ

1981ರ ವರ್ಧಮಾನ

ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪುರಸ್ಕೃತರು

ಪಾವೆಂ ಆಚಾರ್ಯ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ

ವರ್ಧಮಾನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಮತ್ತು ರೂ. 3000/-

ಕೃತಿ- “ವಿಪರೀತ” ನಗೆಲೇಖನಗಳ ಸಂಗ್ರಹ

ಎಂ. ಎಸ್. ಕೆ. ಪ್ರಭು, ಭದ್ರಾವತಿ

ವರ್ಧಮಾನ ಉದಯೋನ್ಮುಖ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿ

ಮತ್ತು ರೂಪ್ಯಾ 1500/-

ಕೃತಿ- “ಬಕ” ನಾಟಕಗಳ ಸಂಕಲನ

1979ರ ವರ್ಧಮಾನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯ

ತೀರ್ಪುಗಾರ ಮಂಡಲಿ

ಡಾ| ಹಾ. ನಾ. ನಾಯಕ, ಮೈಸೂರು

ಎಲ್. ಎಸ್. ಶೇಷಗಿರಿರಾವ್, ಬೆಂಗಳೂರು

ಎನ್. ಎಸ್. ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣ ಭಟ್ಟ,

ಬೆಂಗಳೂರು

1980ರ ವರ್ಧಮಾನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯ

ತೀರ್ಪುಗಾರ ಮಂಡಲಿ

ಪ್ರೊ| ಕು. ಶಿ. ಹರಿದಾಸ ಭಟ್ಟ, ಉಡುಪಿ

ಎಸ್. ದಿವಾಕರ್, ಬೆಂಗಳೂರು

ಸಹಸಂಪಾದಕರು ‘ಸುಧಾ’ ವಾರಪತ್ರಿಕೆ

ಸುಬ್ರಾಯ ಚೊಕ್ಕಾಡಿ, ಸುಳ್ಯ

1981ರ ವರ್ಧಮಾನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯ

ತೀರ್ಪುಗಾರ ಮಂಡಲಿ

ಕಯ್ಯಾರ ಕಿಣ್ಣಣ ರೈ, ಕವಿಗಳು, ಪೆರಡಾಲ

ಈಶ್ವರಯ್ಯ, ಸಂಪಾದಕರು ‘ತುಷಾರ’ ಮಣಿಪಾಲ

ಹರಿಹರಪ್ರಿಯ, ಸಾಹಿತಿ, ಪತ್ರಕರ್ತ, ಬೆಂಗಳೂರು

ಸಂಪಾದಕೀಯ

1981ರ ವರ್ಧಮಾನ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಸಮಾರಂಭದ ಸವಿನೆನಪಿಗಾಗಿ 'ವರ್ಧಮಾನ ಸಾಹಿತ್ಯ ವಾರ್ಷಿಕ 1982'ನ್ನು ನಾವು ನಿಮ್ಮ ಮುಂದಿರಿಸಲು ಸಂತೋಷ ಪಡುತ್ತೇವೆ.

ಸಂಚಿಕೆಯನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಸಂಗ್ರಾಹ್ಯವಾಗಿ ಹೊರತರುವ ಯೋಜನೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿತ್ತು. ಆರ್ಥಿಕ ಅನಾನುಕೂಲತೆಯಿಂದ ಇದು ಅಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು. ಆದರೂ ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾದ ಲೇಖನಗಳು ಪ್ರೌಢವಾದವು ಮೌಲಿಕವಾದವು ಎಂಬ ಧೈರ್ಯ ನಮಗಿದೆ. ಈ ಸಂಚಿಕೆ ಹೊರಬರಲು ಕಾರಣರಾದವರು ಹಲವಾರು ಮಂದಿ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಪ್ರತಿಫಲಾಪೇಕ್ಷೆ ಇಲ್ಲದೆ ನಮಗೆ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ ಸಾಹಿತಿ ಮಿತ್ರರು, ಜಾಹೀರಾತು ನೀಡಿ ಸಂಚಿಕೆಯ ಆರ್ಥಿಕ ಭಾರ-ನಮ್ಮ ಹೆಗಲಿಗೆ ಬೀಳದ ಹಾಗೆ ಸಹಕಾರ ನೀಡಿದವರು ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಜಾಹೀರಾತುದಾರರು. ಈ ಜಾಹೀರಾತುಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಸಹಾಯ ನೀಡಿದ ಮಾನ್ಯ ಯಶವಂತ ಚಿತ್ತಾಲ, ಮುಂಬಯಿ; ದಿವಾಕರ ಶರ್ಮ, ಕಾರ್ಕಳ; ಜಿ. ಡಿ. ನಿರ್ಮಲ ಕುಮಾರ್, ಬೆಂಗಳೂರು ಜೊದಲಾದ ಮಹನೀಯರು ನೆರವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇವರೆಲ್ಲರನ್ನು ನಾವು ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪೀಠದ ಪರವಾಗಿ ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತಾ ಕೃತಜ್ಞತೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಹಾಗೇ ಸಂಚಿಕೆಯನ್ನು ಆಕರ್ಷಕವಾಗಿ ಮುದ್ರಿಸಿದ ಕಾರ್ಕಳದ ಪ್ರವೀಣ ಮುದ್ರಣ ಮತ್ತು ಮುಖಚಿತ್ರದ ಕಲಾವಿದ ಶೆವಗೂರ್ ಅವರಿಗೂ ನಾವು ಋಣಿಗಳು.

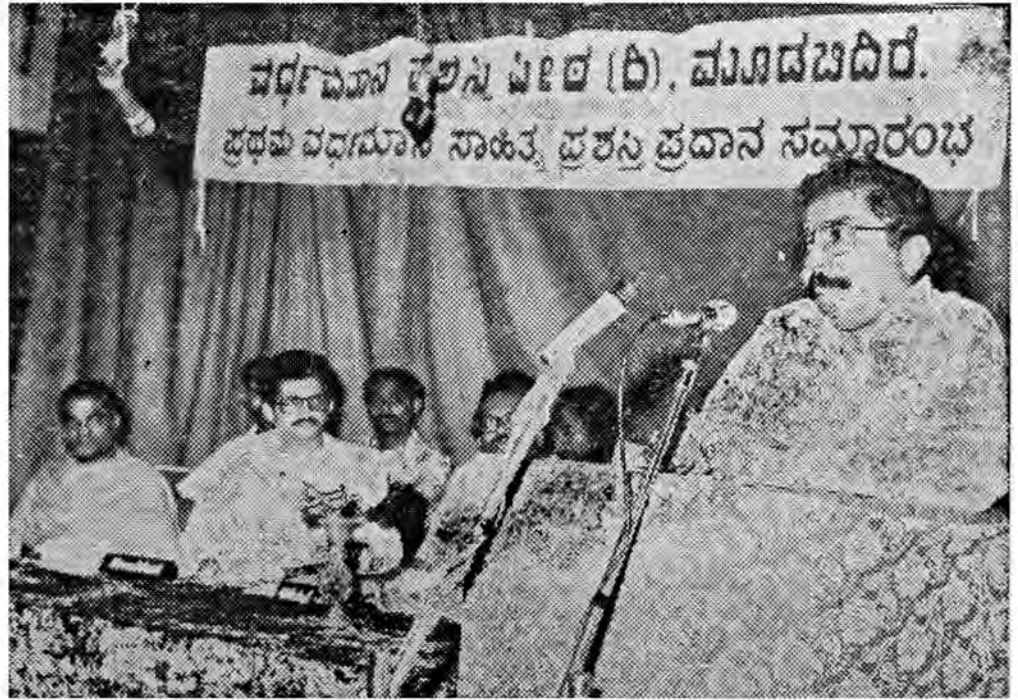
ಮೂಡಬಿದಿರೆ,
30-1-1983.

ಹರಿಹರಪ್ರಿಯ
ಸಂಪಾದಕರು.

1979ರ ವರ್ಧಮಾನ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಸಮಾರಂಭದ ಸವಿನೆನಪುಗಳು

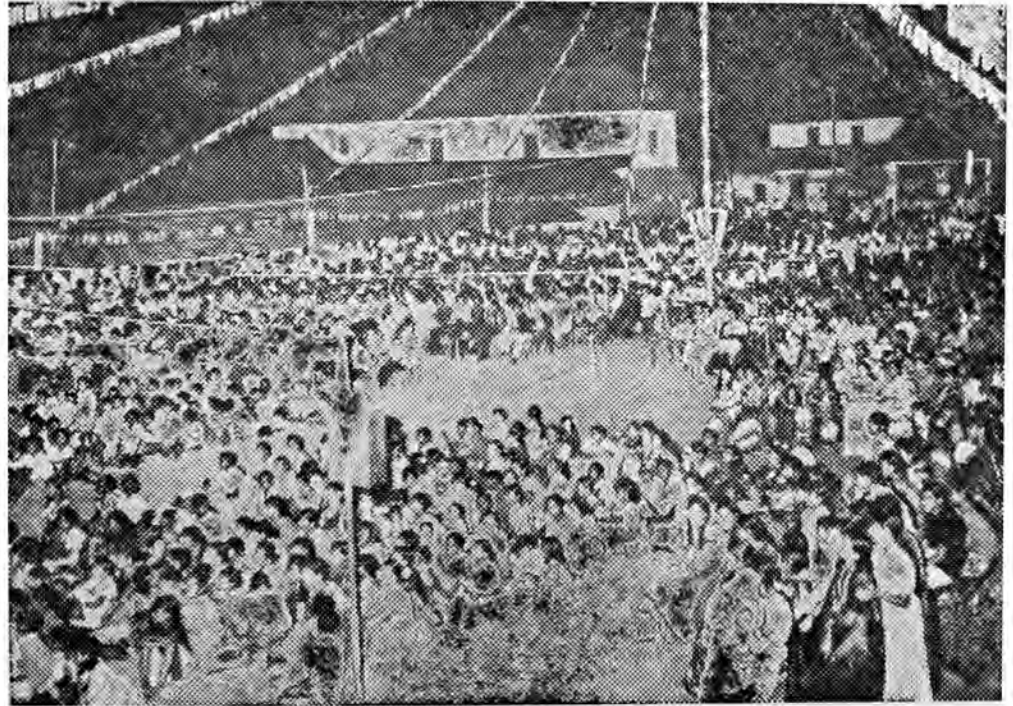
ವರ್ಧಮಾನ 'ಸಾಹಿತ್ಯ ವಾರ್ಷಿಕ 1979'ನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆಗೊಳಿಸಿದ ಮೂಡಬಿದ್ರೆಯ ಜೈನಮಠಾಧೀಶರಾದ ಸ್ವಸ್ತಿ ಶ್ರೀ ಚಾರುಕೀರ್ತಿ ಪಿ. ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರು ಅನುಗ್ರಹ ಭಾಷಣ ಮಾಡುವ ಸನ್ನಿವೇಶ.

1979ರ ವರ್ಧಮಾನ ಸಾಹಿತ್ಯಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪುರಸ್ಕೃತ ಡಾ| ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಕಂಬಾರ ಅವರು ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ನಂತರ ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು.

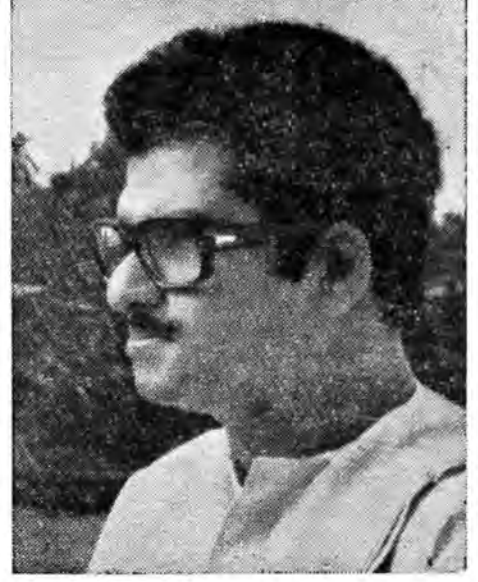
1979 ವರ್ಧಮಾನ ಉದಯೋನ್ಮುಖ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪುರಸ್ಕೃತೆ ಶ್ರೀಮತಿ ಡಿ. ವಿಜಯ ಅವರು ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ನಂತರ ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು.

ವರ್ಧಮಾನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪ್ರದಾನ ಸಮಾರಂಭದ (1979) ಸಭಾಸದರು.

ವರ್ಧಮಾನ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪೀಠದ ಸ್ಥಾಪಕ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ
'ಧರ್ಮವೀರ' ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಹೆಗ್ಗಡೆಯವರು
ಧರ್ಮಸ್ಥಳ.

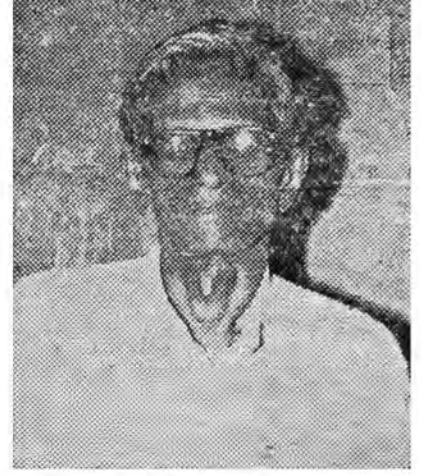
1980ರ ವರ್ಧಮಾನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪುರಸ್ಕೃತ
ಶ್ರೀ ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣ ಅಡಿಗ
ಬೆಂಗಳೂರು.

1979ರ ವರ್ಧಮಾನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪುರಸ್ಕೃತ
ಡಾ| ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಕಂಬಾರ
ಬೆಂಗಳೂರು.

1980ರ ವರ್ಧಮಾನ ಉದಯೋನ್ಮುಖ
ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪುರಸ್ಕೃತ
ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿ. ನೈಕುಂಠರಾಜು
ಬೆಂಗಳೂರು.

1981ರ ವರ್ಧಮಾನ ಸಾಹಿತ್ಯ
ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪುರಸ್ಕೃತ
ಶ್ರೀ ಪಾ. ನೆಂ. ಆಚಾರ್ಯ
ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ.

1979ರ ವರ್ಧಮಾನ ಉದಯೋನ್ಮುಖ
ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪುರಸ್ಕೃತೆ
ಶ್ರೀಮತಿ ಡಿ. ವಿಜಯ
ಮೈಸೂರು.

1981ರ ವರ್ಧಮಾನ ಉದಯೋನ್ಮುಖ
ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪುರಸ್ಕೃತ
ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೆ. ಪ್ರಭು
ಭದ್ರಾವತಿ.

ಪ್ರೊ|| ಅ. ರಾ. ಮಿತ್ರ

ಶ್ರೀ ಪಾ. ವೆಂ. ಆಚಾರ್ಯರ ವಿವರಣೆ

'ವಿವರಣೆ' ಎಂಬ ನಗೆ ಬರೆಹಗಳ ಲೇಖಕರು ಪಾಡಿಗಾರು ವೆಂಕಟರಮಣ ಆಚಾರ್ಯರು. ಇವರು ಪಾ. ವೆಂ., ಪಾ. ವೆಂ. ಆಚಾರ್ಯ, ಪಿ. ವಿ. ಆಚಾರ್ಯ ಈ ಎಲ್ಲ ಹೆಸರುಗಳಿಂದಲೂ ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಉಡುಪಿಯ ಈ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ತನ್ನ ವಿಶಿಷ್ಟ ಹರಟೆಗಳೆಲ್ಲ ನಗೆ ಚೇಷ್ಟೆ ವಕ್ರತೆ ವಿಡಂಬನೆ ಕೆಣಕಾಟ ಕಿಡಿಗೇಡಿತನಗಳಿಂದ ಕೂಡಿರುವಾಗ ಮೇಲಿನ ಗಂಭೀರ ಹೆಸರುಗಳಾವೂ ಸರಿಯಲ್ಲ ಎನಿಸಿರಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ 'ಲಾಂಗೂಲಾಚಾರ್ಯ' ಎಂಬುದಾಗಿ ಸ್ವನಾಮಕರಣ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿಗೂ ಬಾಲದಯ್ಯ ಅಂತಲೋ ಲಾಂಗೂಲಯ್ಯ ಅಂತಲೋ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳದೆ 'ಆಚಾರ್ಯ' ಎಂಬ ದಪ್ಪ ಬಿರುದಿನ ಮೊರೆ ಹೊಕ್ಕಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಲೇವಡಿ ಸ್ವಭಾವಕ್ಕೆ ಇದೊಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ನಿದರ್ಶನ. ತಮ್ಮ ಪ್ರಬಂಧಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಬಗೆಗೂ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿರುವ ಈ ಪ್ರಾಣಿಗೆ 'ಹನುಮನುಡಿಸಿದ ನಾಡು' ಎಂದು ಸೇವೆಗೆ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿರುವ ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪ್ರಾಣಿಯ ಬಾಲವನ್ನು ಸಂಕೇತವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬರೆಯುವ ಪ್ರಚೋದನೆ ಯಾವಾಗ ಬಂತೋ, ಏಕೆ ಬಂತೋ ನನಗೆ ತಿಳಿಯದು. ಅವರೂ ತುಂಬ ಆಲೋಚಿಸಿ ಈ ಹೆಸರಿಟ್ಟುಕೊಂಡಂತೆ ಕಂಡುಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಸಂಗತಿ ಅವರ ಈ ಮಾತುಗಳಿಂದ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ: "ಲಾಂಗೂಲಾಚಾರ್ಯರ ಹುಟ್ಟು ಹೆಸರೇನು? ಲಾಂಗೂಲಾಚಾರ್ಯ ಎಂಬ ಬಿರುದನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಯಾರು ದಯಪಾಲಿಸಿದರು? ಎಂದು ಕುತೂಹಲ ಪ್ರವರ್ತಿಸಲಾಗಿವೆ. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಲಾಂಗೂಲಾಚಾರ್ಯರು ಹುಟ್ಟಲೇ ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಹುಟ್ಟು ಹೆಸರೇನು? -ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಏಳುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಅವರು ಸ್ವಯಂಭು ಲಿಂಗದಂತೆ, ಕಾಲರಾ ಪಿಡುಗಿನಂತೆ ಏಕಾವಿಧಿ ಪ್ರಕಟವಾದರು" (ಲೋಕದ ಡೊಂಕು - ಪುಟ 204)

ಲಾಂಗೂಲಾಚಾರ್ಯರ ಕೃತಿ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ಗೆಳೆಯ ಹರಿಹರಪ್ರಿಯರು ಆತ್ಮೀಯ

ವಾಗಿ ಕೇಳಿಕೊಂಡಾಗ ಹಾಸ್ಯ ಬರೆಹಗಾರರ ಬಳಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಈಚಿನ ಕವಿಯಾದ ನನಗೆ ಲಾಂಗೂಲಾಚಾರ್ಯರಂತಹ ಹಿರಿಯ ಕವಿಯ ಬಾಲವನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಅಲ್ಲಾಡಿಸಿ ನೋಡಬೇಕೆನಿಸಿದ್ದು ತೀರ ಸಹಜವಾಗಿದೆ. ಭೀಮನಂತೆ ಅಹಂಕಾರದಿಂದ ಈ ಸಾಹಸಕ್ಕೆ ನಾನು ಹೋಗಲಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಹೋಗಿದ್ದರೆ ಈ ಬಾಲ ಹನುಮನ ಬಾಲದಷ್ಟೇ ಗಡುಸಾದದ್ದು ಎಂಬ 'ಭೀಮಾನುಭವ' ನನಗಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಭೀಮನಂತೆಯೇ ಊರ್ಧ್ವಶ್ವಾಸ ಲಹರಿಯಲ್ಲಿ ಲಟಕಟಿಸಬೇಕಾದ ಸ್ಥಿತಿ ನನಗೂ ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ನಾನು ವಿನೀತ ಭಾವದಿಂದ "ಬಾಲದ ಕದವ ತೆಗೆ" ಎಂದು ಪ್ರಬಂಧಕಾರ ಲಾಂಗೂಲಾಚಾರ್ಯರನ್ನು ಬೇಡಿಕೊಂಡೆ. ಆ ಕವಿ ವರ್ಯನ ದಯೆಯಿಂದ ಮೂರು ಕೃತಿಗಳ ಬಾಲದ ಕದ ಧಾರಾಳವಾಗಿ ತೆರೆಯಿತು. ಅಲ್ಲದೆ ಅಲ್ಲೇ ಸೌಗಂಧಿಕ ಪುಷ್ಪವೂ ನನ್ನ ಪಾಲಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿತು. ಈ ಪುಷ್ಪದ ಸೌರಭವನ್ನು ಹಂಚುವುದಷ್ಟೇ ನನ್ನ ಉದ್ದೇಶ.

'ವಿವರಣೆ'ದ ಒಡಲಲ್ಲಿ 26 ನಗೆಬರೆಹಗಳಿವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ 'ಯದ್ವಾತದ್ವಾ ಯಂಕಣ್ಣಯ್ಯನವರು' ಪ್ರಬಂಧ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕಿಂತ ಒಂದು ಸುಂದರ ಕಥೆ ಅಥವಾ ವ್ಯಕ್ತಿಚಿತ್ರ ಎನ್ನುವುದು ಸೂಕ್ತ. 'ಮಂತ್ರಿಗಳ ದಿನಚರಿ' ದಿನಚರಿಯ ರೂಪದಲ್ಲೇ ಲಿಖಿತವಾಗಿದೆ. 'ದೇವಚರ್ಚೆ' ಸಂಭಾಷಣೆಯ ರೂಪದಲ್ಲಿದೆ. 'ಕಳಾಪ್ರಪೂರ್ಣ ಆಯುಷ್ಯಮರ್ಶಾಲಾ' ಆಧ್ಯದ ವೆಂಕಟೇಶ್ವರುಜು ಎಂಬ ಕಲಾವಿದ ಕ್ಷೌರಿಕನ ವ್ಯಕ್ತಿಚಿತ್ರಣ. ಉಳಿದುವೆಲ್ಲಾ ಶುದ್ಧಾಂಗ ನಗೆ ಬರೆಹಗಳು. ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಎಲ್ಲ ಹಾಸ್ಯ ಪ್ರಬಂಧಕಾರರೂ ಬರೆಯಲು ಬಯಸುವ ವಿಷಯಗಳೇ ಇಲ್ಲಿವೆ. ಸಲಹೆಗಳು, ಬೆಳಗ್ಗೆ ಏಳುವ ವಿಷಯ, ಕಾಯಿಲೆಗಳು, ಪವಾಡಗಳು, ಕ್ಯೂ ಈರುಳ್ಳಿ ಮಹಿಮೆ, ದಾಂಪತ್ಯದ ಸಂದಿಗ್ಧಗಳು ಇತ್ಯಾದಿ. ಈ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಳವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಬರೆಹದಲ್ಲೂ ಈ ಲೇಖಕರಿಗೇ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ "ಆಚಾರ್ಯ ಛಾಪು" ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕಾಣ

ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವನ್ನು ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿ ಕೊಡುವುದು ಈ ಲೇಖನದ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.

ಲಾಂಗೂಲಾಚಾರ್ಯರು 'ಲಾಂಗೂಲ ಚಾಲನ' ಸ್ವಭಾವವಲ್ಲ-ಲಾಂಗೂಲಾ ಸ್ಥಾಲನ ಸ್ವಭಾವ. ಈ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಅವರು ಬಾಲ-ಬಡುಕರು. ವಿಷಯವನ್ನು ಹರಡುವುದರಲ್ಲಿ, ಭಾಷೆಯ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿ, ಪ್ರಸಂಗೋದ್ಧರಣದಲ್ಲಿ, ಉಪಮಾವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಈ ಎಲ್ಲದರಲ್ಲೂ ಅವರ ಚೇಷ್ಟೆಯು ಬೇರುಗಳು ಕಾಣಿಸುತ್ತವೆ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಅವರು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ವಿಶಿಷ್ಟ ಬಗೆಯ ಹರಟೆಗಾರರಾಗಿ ಉಳಿದಿದ್ದಾರೆ. 'ಪ್ರಹಾರ' 'ಲೋಕದ ಡೊಂಕು' 'ವಿಪರೀತ' ಇವು ಶ್ರೇಯುತರ ಮೂರು ನಗೆ ಬರೆಹಗಳ ಸಂಕಲನಗಳು. ಪ್ರಹಾರದಲ್ಲಿ, ರಾಮಾಯಣ, ಭಾರತ, ಭಾಗವತ ಮತ್ತು ಪುರಾಣಗಳ ಕಥೆಗಳ ವಿಚಿತ್ರ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಗಳು ಸಾಕಷ್ಟಿದ್ದು ಸಮನಾಮಯಿಕ ಹರಟೆಗಳೂ ಇವೆ. 'ಲೋಕದ ಡೊಂಕು', 'ವಿಪರೀತ'ಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಬಗೆಯ ಹರಟೆಗಳಿವೆ. 'ವಿಪರೀತ'ವನ್ನು ಓದುಗರಿಗೆ ಪರಿಚಯಿಸಿಕೊಡುವುದಷ್ಟೇ ನನ್ನ ಕೆಲಸವಾಗಿದ್ದರೂ 'ಪ್ರಹಾರ' - 'ಲೋಕದ ಡೊಂಕು' ಗಳನ್ನು ಮೊದಲು ಓದದೆ ಮೂರನೆಯ ಗ್ರಂಥ ಓದಲು ಹೊರಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ಜ್ಞಾಪಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಉದ್ಧರಿಸಬೇಕಾಯಿತು. (ಈ ಪರಿಚಯ ಬಂಧವನ್ನು ಓದಿದ ನಂತರವಾದರೂ ಕೆಲವರು ಅವರ ಬರೆಹಗಳನ್ನು ಓದಬಹುದು)

'ಲಾಂಗೂಲಾಚಾರ್ಯ' ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಅಚ್ಚಾದ ಯಾವ ಪುಸ್ತಕ ತೆಗೆದು ನೋಡಿದರೂ ಹಿಮ್ಮುಖದಲ್ಲಿ ಅವರ ಪರಿಚಯ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಅವರು 1915ರಲ್ಲಿ ಉಡುಪಿಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಸಂಗತಿಯಾಗಲಿ ಒಂದು ಸಾವಿರಕ್ಕೂ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ನಗೆಬರೆಹಗಳನ್ನು ಬರೆದಿರುವ ಸಂಗತಿಯಾಗಲಿ, ಅವರು ಶಾಲಾ ಮಾಸ್ತರಾಗಿ, ಮುದ್ರಣಾಲಯದ ಮೆನೇಜರ್ ಆಗಿ, ಪತ್ರಿಕಾ ಸಂಪಾದಕರಾಗಿ, ಹೋಟೆಲ್ ಬಿಲ್ ರೈಟರ್ ಆಗಿ ಇನ್ನೂ ಏನೇನೋ ಆಗಿ (ಇನ್ನೂ) ಇದ್ದಾರೆಂಬ ವಿಷಯಗಳೆಲ್ಲಾ ಆ ಬ್ಲರ್ಬುಗಳಲ್ಲೇ ದೊರೆಯುವುದರಿಂದ ಆ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ನಾನು ಸಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅವರ ಹರಟೆಗಳ ಕವಲು ದಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಅವರು ಸ್ವಕೀಯವಾದ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ವಿನೋದಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿ ತಮ್ಮ ಬದುಕಿನ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿ ಕೊಡುತ್ತ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಇವರ ಐದನೆಯ ವಯಸ್ಸಿ

ನಲ್ಲಿ ತೀರಿಕೊಂಡ ತಂದೆಯವರು ಹರಿಕೆ ಮಾಡುವುದು ಕವಿತೆ ಬರೆಯುವುದು ಮೊದಲಾದ ಹವ್ಯಾಸಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದವರಾಗಿದ್ದರೆಂಬುದನ್ನೂ, ಅಪೂರ್ಣ ಕವಿತೆಯನ್ನು ರಚಿಸುವ ಚಟ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಆರಂಭವಾದ ಬಗೆಯನ್ನು ಅವರು "ನಾನು ಕವಿತೆ ಬರೆಯತೊಡಗಿದ್ದು" ಎಂಬ 'ಪ್ರಹಾರ'ದ ಹರಟೆಯಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ. "ಲೋಕದ ಡೊಂಕು"ನಲ್ಲಿ "ನಾನು ಹುಟ್ಟಿದ್ದು" "ನಾನು ಯಾರು?" "ನನ್ನ ಆಸ್ತ್ರಾ ಅರ್ಥ ಷಷ್ಟ್ಯಬ್ಧಿ" "ಲಾಂಗೂಲಾಚಾರ್ಯರು ಯಾರು?" "ಸವಿಗನಸುಗಳು" -ಹರಟೆಗಳು ಅವರ ವ್ಯಕ್ತಿ ಪರಿಚಯವನ್ನೂ ಬರವಣಿಗೆಯ ತಂತ್ರವನ್ನೂ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿ ಬಿಡುತ್ತವೆ.

ಪತ್ರಕರ್ತರೂ ಬಹುಶ್ರುತರೂ ಸಾರವತ್ತಾದ ಲೇಖನಗಳ ಅನುವಾದಕರೂ ಆದ ಲಾಂಗೂಲಾಚಾರ್ಯರು ತಮ್ಮ ನೆನಪಿನ ಪ್ರಭೆಯಿಂದ ಯಾವ ವಿಷಯದ ಕತ್ತಲಿಗಾದರೂ ದಾಳಿಯಿಡಬಲ್ಲವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಕನ್ನಡದ ಎಲ್ಲ ಭಾಷಾ ಪ್ರಭೇದಗಳ ಅನುಭವಜನ್ಯ ತಿಳುವಳಿಕೆ, ಹಳಗನ್ನಡದ ಅಧ್ಯಯನ, ಸಂಸ್ಕೃತ, ಕನ್ನಡ, ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಕಾವ್ಯಗಳ, ಸಾರೋಕ್ತಿಗಳ ತಲಸ್ಪರ್ಶಿಯಾದ ಜ್ಞಾನ, ಭಾಷೆಯನ್ನು ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಗೆಂದರೆ ಹಾಗೆ ತಿರುಚಬಲ್ಲ ನಮ್ಮಸತ್ಯ - ಇವುಗಳಿಂದ ಅವರ ಪ್ರಬಂಧ - ಹರಟೆಗಳು ಕಂಪು ಪಡೆದಿವೆ. ಅಣಕು ಗಾಂಭೀರ್ಯವೇ ಅವರ ಶೈಲಿಯ ಮೂಲ ನೆಲೆಯಾದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಎಂಥ ಭಾರವಾದ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹಗುರವಾಗಿ ತೇಲಿಸಬಲ್ಲ ಮರ್ಮವನ್ನು ಅರಿತವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಸಮಕಾಲೀನ ಜೀವನದ ಗತಿಯೊಂದಿಗೆ ಸಜೀವ ಸಂಬಂಧ ಇರಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ, ಹಳೆಯದರೊಂದಿಗೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ಬೆರೆಯಬಲ್ಲ ಇಂಥ ಚಿಂತನಶೀಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಓದುವ ಜನರ ಆಕಳಿಕೆಗೆ ಕಾರಣ ನಾಗಬಾರದೆಂಬ ವಿವೇಕವೂ ಮೊಳೆತಿರುವುದರಿಂದ ಅವರ ಬರವಣಿಗೆ ಏನಾಗದಿದ್ದರೂ 'ಬೋರ್' ಅಂತೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಹರಟೆಗಳ ಕವಲು ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಗುವಾಗ ಅನಿರೀಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಬೇರೊಂದು ಸಂಗತಿಯೊಂದಿಗೆ ವಿಚಿತ್ರ ಸಂಬಂಧ ಕಲ್ಪಿಸಿ ಮತ್ತೆ ಹಳೆಯ ಜಾಡಲ್ಲಿ ಸಾಗುವ ವಕ್ರ ಪಂಥದ ಗುಣವೂ ಈ ಹರಟೆಗಾರರಿಗಿರುವುದು ಒಂದು ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ.

ಉದಾಹರಣೆಗೆ 'ನೀರುಳ್ಳಿಯ ಮಹಿಮೆ' ಎಂಬ ಪ್ರಬಂಧದಲ್ಲಿ ದಾಂಪತ್ಯದ ಕೆಲವು ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು

ಚರ್ಚಿಸಿ ಬಸವಣ್ಣ, ಹಸೀ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು, ಪುರಾಣ ಲೋಕಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಚರ್ಚೆಗೆ ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಈರುಳ್ಳಿಯ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ವಿನೋದ - ಗಂಭೀರ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ವರ್ಣಿಸಿ ತಟಕ್ಕನೆ :

“ ಈರುಳ್ಳಿಯೆಂದರೆ ನಾಚುಗುಳಿ ಹೆಣ್ಣಿನ ಹಾಗೆ. ನಾಚಿಕೆಯ ಒಂದು ಪರೆಯನ್ನು ಸುಳಿದು ಹಾಕಿದರೆ ಒಳಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ಪರ ಇರುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ತೆಗೆದರೆ ಒಳಗೆ ಮತ್ತೂ ಒಂದಿದೆ. ತಿರುಳಿನ ವರೆಗೂ ಇದೇ ಕಥೆ. ಎಲ್ಲಾ ನಾಚಿಕೆ ಪರೆಗಳನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿದರೆ ಒಳಗೆ ಏನೂ ಇಲ್ಲ! ಆಗಲೇ ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತು - ಹೆಣ್ಣೆಂದರೆ ನಾಚಿಕೆಯ ಅಸಂಖ್ಯ ಸುರುಳಿಗಳ ಸಂಯೋಜನೆ ಅಂತ. ಮತ್ತು ಈ ಪರೆಗಳ ಕಳಚುವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ತುಸು ಅಚಾತುರ್ಯವಾಯಿತೋ, ನಿಮ್ಮ ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ನೀರು!”

ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಗಣಪತಿಯನ್ನು ವರ್ಣಿಸುವಾಗ, ಅವನ ಹೊಟ್ಟೆಬಾಕತನವನ್ನು ಮೆಚ್ಚುವಾಗ ತಟಕ್ಕನೆ : “ಅವನು ಹಸಿದ ನವ್ಯ ಕವಿತೆಗಳನ್ನು ಬರೆದಿರಲಾರ. ಅವನು ರೋಮ್ಯಾಂಟಿಕ್ ಸಂಪ್ರದಾಯದವನೇ ಆಗಿರಬೇಕು” ಎಂದು ಕನ್ನಡ ಕಾವ್ಯದ ನವ್ಯ - ನವೋದಯ ಪಂಥಗಳ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಕೇವಲ 180 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡ ‘ಸತ್ಯನಾರಾಯಣ’ ಎಂಬ ಹೊಸದೇವರ ಜನಪ್ರಿಯತೆಗೆ ಆತನ ಪಾಕಾಭಿರುಚಿಯೇ ಕಾರಣವಿರಬೇಕು ಎಂದು ವಾದಿಸುವ ಲಾಂಗೂಲಾಚಾರ್ಯರು ಸತ್ಯನಾರಾಯಣನನ್ನು ‘ಗಣತಪ್ರಿಯ’ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ವಿಶ್ವ ಸೃಷ್ಟಿಕರ್ತನು ಪೂರ್ಣಾಂಕಗಳಲ್ಲಿ ಚಿಂತಿಸುವ ಗಣತ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞ ಎಂಬ ವಿಜ್ಞಾನಿಯ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಒಪ್ಪದೆ “ನಮ್ಮ ಸತ್ಯನಾರಾಯಣ ಪೂರ್ಣಾಂಕಗಳಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲ, ಭಿನ್ನ-ರಾಶಿಗಳಲ್ಲಿ ಚಿಂತಿಸುವ ದೇವರು” ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಸತ್ಯನಾರಾಯಣನ ಪ್ರಸಾದದ ಎಲ್ಲ ಅಂಗಳನ್ನು ಸಪಾದ-ಎಂದರೆ ಒಂದೂಕಾಲೂ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಹಾಕಬೇಕಂತೆ !

ಹಾಗೆಯೇ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೆಂದರೆ ಆಚಾರ್ಯರ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ನವ್ಯ ಕವಿತೆಯನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಷ್ಟೇ ಕಷ್ಟದ ಸಾಹಸದ ಕೆಲಸವಾಗುತ್ತದೆ.

ಕಾಯಿಲೆಗಳನ್ನು ಚರ್ಚಿಸುತ್ತ ಸಾಹುಕಾರರ ಜಾತಿಯನ್ನು ಮಧ್ಯಮವರ್ಗದವರು ಹೇಗೆ ಕಾಣಬಲ್ಲರು ಎಂಬುದನ್ನು ವಿವರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಶ್ರೀಮಂತರಿಗೆ ಸ್ವರ್ಗದ ಮುಂಬಾಗಿಲಿಂದ ಪ್ರವೇಶವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಬೈಬಲ್ ಹೇಳಿದ್ದರೆ ಭಾರತದ ರಾಜಕಾರಣವನ್ನೂ ಸಮಾಜವಾದದ ವೈಭವವನ್ನೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬಲ್ಲ ಆಚಾರ್ಯರು “ ಓಂಬಾಗಿಲ ಮೂಲಕ ಶ್ರೀಮಂತರಿಗೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ಪ್ರವೇಶಕೊಡಿಸುವ ಏರ್ಪಾಡು ಇದೆ ಅಂತ ನನಗೆ ಸಂಶಯ” ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.

ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಅವರ ಪ್ರಬಂಧಗಳ ಗುಣಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಅಂಶವನ್ನು ಲಕ್ಷ್ಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ವಿವರಿಸುತ್ತ ಹೋಗಬಹುದು. ಆದರೆ ಮೂಲ ರಚನೆಗಳ ಮೊರೆ ಹೊಕ್ಕರೆ ಓದುಗರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಲಾಭವಿದೆಯೆಂದು ಸೂಚಿಸಿಕೆಲವೇ ರಚನಾಸಿದ್ಧಿಗಳನ್ನು ಉದಹರಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಮೊದಲೂ ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ತಟ್ಟುವ ಅಂಶ ಲಾಂಗೂಲಾಚಾರ್ಯರ ಲೋಕಜಾನ ಮತ್ತು ಭಯಂಕರ ಸ್ಮರಣಶಕ್ತಿ, ಹರಟೆಗೆ ಯಾವುದೇ ವಿಷಯ ಎತ್ತಿಕೊಂಡರೂ ಅದರಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ವಿಚಿತ್ರವಾದ ತರ್ಕಸರಣಿಯನ್ನು ಅವರು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಪುರಾಣಗಳಿಂದಲೋ, ಪ್ರಾಚ್ಯ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಕಾವ್ಯ ನಾಟಕಗಳಿಂದಲೋ, ಜನೋಕ್ತಿಯಿಂದಲೋ, ಸಂಶೋಧನ ಗ್ರಂಥಗಳಿಂದಲೋ, ಸುದ್ದಿ ಪತ್ರಿಕೆಯಿಂದಲೋ, ಐತಿಹ್ಯದಿಂದಲೋ ಅಂತೂ ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ಕಡೆಯಿಂದ ಪುರಾವೆಗಳನ್ನೊದಗಿಸಿ ಹೂವೆತ್ತಿದಷ್ಟು ಹಗುರವಾಗಿ ವಿಷಯವನ್ನು ಮುಂದಿಡುತ್ತ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ‘ಹಳೇದಾದರೂ ಹೊಸದು’ ಎಂಬ ಪ್ರಬಂಧದಲ್ಲಿ ಈ ಬಗೆಯ ರಚನೆಗೆ ತಕ್ಕುದಾದ ಅವರ ತಾತ್ವಿಕ ನಿಲುವು ಪ್ರತಿಪಾದಿತವಾಗಿಯೂ ಇದೆ ಸಮರ್ಥಿತವಾಗಿಯೂ ಇದೆ. ಅಜ್ಜ ನಟ್ಟ ಅಲದ ಮರಕ್ಕೆ ಹಳೇ ಹಗ್ಗದಿಂದ ನೇಣು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವವರು ತಾವಲ್ಲ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಹಳೆಯ ಹಗ್ಗಕ್ಕಿಂತ ನೈಲಾನ್ ಹಗ್ಗವೂ ಅಲದ ಮರಕ್ಕಿಂತ ಮನೆಯ ತೊಲೆಯು ಉತ್ತಮವಂತೆ! ಪೊಳ್ಳುಬಿದ್ದ ಮರಕ್ಕೆ ನೇಣು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಲು ಹೊರಟರೆ ಅದರ ಕೊಂಬೆ ಬಿದ್ದು ಮೈಕ್ಕೆ ಗಾಯವಾದರೇನು ಗತಿ ಎಂಬ ಭಯವೂ ಅವರಿಗಿದೆ. ಆದರೂ ಅಜ್ಜ ನಟ್ಟ ಅಲದ ಮರವನ್ನು ಕಡಿದೇ ಹಾಕಿ ಬಿಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರನ ಹುಮ್ಮಸ್ಸು ಅವರಿಗೆ ಲ್ಲವಂತೆ. ಮರದ ಸೆರಳಲ್ಲಿ ಹಾಯಾಗಿ ಒರಗಿ ಸೋಮಾರಿ ಹಗಲು ನಿದ್ರೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಇಷ್ಟ. ಆದ್ದರಿಂದ

ಅವರ ಅಂತಿಮ ನಿರ್ಧಾರ ಇದು: “ಹಳೇದನ್ನು ಹೇಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು ಅಂತ ತಿಳಿಕೊಂಡವನೇ ಕಡು ಜಾಣ”.

ಈ ನಿಲುವಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿಯೇ ಅವರ ಪ್ರಬಂಧ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಹಳತರ ಒಳಿತು ಕೆಡಕುಗಳೆರಡನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿ ತೋರಿಸುವ ದಾರಿ ಅವರದು. ಹಳೇ ಕಾಲದ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಮರೆತು ಸುಖಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸು ಜೋಪಾನವಾಗಿ ಟ್ರಿಜರಿಯಲ್ಲಿ ಯಾಕೆ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತೆ ಎನ್ನುವುದು ಅವರಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಅರ್ಥವಾಗಿಲ್ಲವಂತೆ. ಮುಂದೆ ಲೇಖಕರು ಪುರಾತತ್ವ ಶೋಧಕರಾದ ಇತಿಹಾಸ ಕಾರರನ್ನು ಚರ್ಚೆಯ ಅಖಾಡಕ್ಕೆ ಇಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇವರುಗಳು ಸಾತವಾಹನರ ಕಾಲದ ಗಡಿಗಿಯ ಚೂರನ್ನು ಗುರುತಿಸುವಷ್ಟು ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಮನೆಯ ಹೆಂಡತಿಯರನ್ನೇ ಗುರುತಿಸಬಲ್ಲರೇ ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇಂದಿನ ದಿನ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಕೂಡ ಓದಿರದ ಈ ಪ್ರಾಕ್ ಇತಿಹಾಸ ಸಂಶೋಧಕರು 1874ನೇ ಇಸವಿಯ ಪೆಪರಿನ ಸಂಚಿಕೆ ಒಂದು ಸಿಕ್ಕಿದೆ ಎಂದರೆ ದಿಗ್ಗನೆ ಎದ್ದು ಅದನ್ನು ಹುಡುಕಲು ಧಾವಿಸುತ್ತಾರಂತೆ. ಮುಂದೆ ಹಳೆಯ ಅಂಚೆ ಚೀಟಿಗಳಿಗೆ, ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳಿಗೆ ಸಿಕ್ಕ ಹೊಸ ಪ್ರಾಶಸ್ಯದ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅನಂತರ ಹಳೆಯ ಮದ್ಯವನ್ನು ಚರ್ಚೆಗೆ ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಹುಳಿ ಮಜ್ಜಿಗಿಯ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಕೇರಳದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಮುರಜಪ ಎಂಬ ಭಾರಿಯ ವಿದ್ವತ್ಸಭೆ ಗಳು ಏರ್ಪಾಟಾದಾಗ ಭಾರೀ ಮಣ್ಣಿನ ಗುಡಾಣಗಳಲ್ಲಿ 48 ದಿನಗಳ ವರೆಗೆ ಭೂಗತವಾಗಿ ಪಳಗಿದ ಹುಳಿ ಮಜ್ಜಿಗೆ ಯನ್ನು ವಿದ್ವಾಂಸರಿಗೆ ಕುಡಿಯಲು ಹಂಚಲಾಗುತ್ತಿದ್ದಿ ತಂತೆ. ಅದನ್ನು ಸೇವಿಸಿದ ವಿದ್ವಾಂಸರ ಬುದ್ಧಿ ಕ್ಷೌರದ ಕತ್ತಿಯ ಹಾಗೆ ಹರಿತವಾಗುತ್ತಿತ್ತಂತೆ !

ಹೀಗೆ ಈ ಪ್ರಬಂಧ ‘ನಾವು ಎಷ್ಟೇ ಹೊಸ ಕಾಲ ದವರಾದರೂ ಹಳೆಕಾಲದ ಬೇರುಗಳನ್ನು ಹುಡುಕುತ್ತೇವೆ’ ಎಂಬ ನಿಲುವನ್ನು ಪುನಃ ಮಂಡಿಸಿ ಮತ್ತೆ “ನೀವು ಪ್ರೀತಿ ಸಿದ್ದರೆ ಹಳೇ ಹೆಂಡತಿ ಕಡೇವರೆಗೂ ಹೊಸಬಳೇ” ಎಂಬ ಸ್ಪಷ್ಟ ಸಂಧಿಗ್ಧತೆಯ ಉಯ್ಯಾಲೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಕೂರಿಸಿ ತೂಗುತ್ತದೆ.

ನಶ್ಯದ ವಹಾಗುಣಗಳನ್ನು ಒಂದು ಪ್ರಬಂಧದಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸುತ್ತ ಲಾಂಗೂಲಾಚಾರ್ಯರು ಅದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಹೇಗೆ ಪ್ರಿಯವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಹೀಗೆ ಕಾರಣ ಕೊಡು

ತ್ತಾರೆ: “ಸಿಗರೇಟು ಸೇದಿದರೆ ಎಂಜಲಾಗುತ್ತದೆ. ವಿಃಳ್ಯ ತಿಂದರೆ ಮೈಲಿಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಬಾಯಿಯ ಮೂಲಕ ಹೋದದ್ದು ಬಂದದ್ದು ಎಲ್ಲವೂ ಮೈಲಿಗೆ ಅಂತ ಶಾಸ್ತ್ರ ಹೇಳುತ್ತದೆ, ಆದರೆ ಮೂಗಿನ ಮೂಲಕ ಹೋದದ್ದು ಬಂದದ್ದು ನಿಮ್ಮ ಮಡಿಯನ್ನು ಕೆಡಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಶ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರ ಸಮ್ಮತ. ನಶ್ಯ ಸೇದಿ ನರಕಕ್ಕೆ ಹೋದ ಅನ್ನುವುದನ್ನು ನಾನಂತೂ ಕೇಳಿಲ್ಲ. ನಶ್ಯ ಸೇದಿದರೆ ವೈದಿಕರದೇ ಏಕೆ, ಹೆಂಗಸರ ಮಾನ ಕೂಡ ಕಮ್ಮಿಯಾಗು ವುದಿಲ್ಲ.”

ಪುಕ್ಕಟೆ ಸಲಹೆ ಕೊಡುವವರು ಎದುರಾದಾಗ ಲಾಂಗೂಲಾಚಾರ್ಯರು ವಿತಂಡವಾದದಿಂದಲೇ ಬಾಯಿ ಮುಚ್ಚಿಸಬೇಕು ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯದವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಚಳಿಯ ವಿರುದ್ಧ ರಕ್ಷಣೆ ಹೇಗೆಂಬ ಬಗೆಗೆ ನಾನಾ ಸಲಹೆ ಗಳನ್ನು ನೀಡಿದ, ಒಬ್ಬ ಮಹಾನುಭಾವ, ಆಚಾರ್ಯರಿಗೆ ‘ಮೊಟ್ಟೆ ತಿನ್ನಬೇಕಿತ್ತು’ ಎಂದರೆ ಇವರ ಉತ್ತರ ನೋಡಿ “ಅದೂ ತಿಂದು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ವನಸ್ಪತಿ ಮೊಟ್ಟೆ, ದೇಶಿ ಕೋಳಿಮೊಟ್ಟೆ, ಲೆಗ್ ಹಾರ್ನ್ ಮೊಟ್ಟೆ ಮತ್ತು ಕುದುರೇ ಮೊಟ್ಟೆ”. “ಕುದುರೆ ಮೊಟ್ಟೆ? ಕೇಳಿಯೇ ಇಲ್ಲವಲ್ಲ!” (ಪುಕ್ಕಟೆ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುವವರಿಗೆ ತಮಾಷೆ ಅರ್ಥ ವಾಗುವುದಿಲ್ಲವಂತೆ)

“ಹೌದು ಓದಿಲ್ಲವೇ ನೀವು... ‘ಕುದುರೆ ಮೊಟ್ಟೆ’ ಅನ್ನೋ ಪುಸ್ತಕ ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದೆ. ನೀವು ಓದಲೇಬೇಕು...” ಆತ ಪಲಾಯನ ಮಾಡಿದ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಿಲ್ಲವಷ್ಟೆ. ಆದರೆ ಆತನ ಸಂತತಿಯವರು ರಕ್ತ ಬೀಜಾಸುರ ಸಂತತಿಯವರು ತಾನೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಪ್ರಾಣಿ ಆಚಾರ್ಯರಿಗೆ ಗಂಟು ಬಿತ್ತು. ರಿಟೈರ್ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಉತ್ಕಟಾನಂದರ ಅಧ್ಯಾತ್ಮದ ಕ್ಲಾಸಿಗೆ ಸೇರಬೇಕೆಂಬ ಸಲಹೆ ಕೊಟ್ಟಿತು. ರಿಟೈರ್ ಆದರೆ ಅಧ್ಯಾತ್ಮ ಯಾಕೆ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಆಚಾರ್ಯರಿಗೆ ಅರ್ಥವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಆತ್ಮದ ಅಸ್ವಸ್ಥತೆಗೆ ಎಂದು ಆ ಪ್ರಾಣಿಯ ಉಪದೇಶ. ಕೆಟ್ಟ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಹೊರಟರೆ ತನ್ನ ಆತ್ಮ ‘ಬೇಡ’ ಎಂದು ಇನ್ನೂ ಹೇಳುತ್ತಿದೆಯಾದ್ದರಿಂದ ತಮ್ಮ ಆತ್ಮ ಅಸ್ವಸ್ಥವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಆಚಾರ್ಯರ ನಂಬಿಕೆ. “ಹಾಗಲ್ಲ, ಒಳ್ಳೇದು ಕೆಟ್ಟದ್ದು ಎರಡರ ದ್ವಂದ್ವವನ್ನು ಅಳಿಸುವ ಶಕ್ತಿ ಆತ್ಮಜ್ಞಾನಕ್ಕಿದೆ” ಎಂದು ಆ ಪ್ರಾಣಿ ಉಪದೇಶಿಸಿದರೆ ಆಚಾರ್ಯರಿಗೆ ಅರ್ಥವಾಗಬೇಕಲ್ಲ.

“ಒಳ್ಳೇದು - ಕೆಟ್ಟದ್ದರಿಂದ ವಿಚಲಿತವಾಗದ ಆತ್ಮವನ್ನು ನಾನು ಮೆಚ್ಚುವುದಿಲ್ಲ,” ಎಂದು ಒರಟು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟು ಹೊರಡಲು ಯತ್ನಿಸಿದರೆ ಆ ಪ್ರಾಣ ಬಿಡಬೇಕಲ್ಲ.

“ನಿಲ್ಲಿ ಆಚಾರ್ಯ ಸ್ವಲ್ಪ. ನಾನು ಯಾರು, ಇಲ್ಲಿ ಯಾಕೆ ಬಂದೆ? ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೇನೆ? ಅಂತ ತಿಳಿದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂತ ನಿಮಗೆ ಅನಿಸುವುದಿಲ್ಲವೆ?” ಅಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿಗೆ ಆಚಾರ್ಯರ ಸಹನೆಯ ಕಟ್ಟಿ ಒಡೆದಿರಬೇಕು. ಅವರು ಆ ಪ್ರಾಣಿಗೆ ಒರಟಾಗಿಯೇ ಹೇಳಿರಬೇಕು:

“ನಾನು ಲಾಂಗೂಲಾಚಾರ್ಯ ಅನ್ನೋದು ನನಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತು. ನನಗೇನೂ ಆಮ್ಲೇಷಿಯಾ ಆಗಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಯಾಕೆ ಬಂದೆ ಅಂದರೆ ನಮ್ಮನೆಯಿಂದ ಪೋಸ್ಟಾಫೀಸಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ಈ ದಾರಿಯೇ ಅತಿ ಸಮೀಪ; ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಎಂದರೆ ಪೋಸ್ಟಾಫೀಸಿಗೆ; ಯಾಕೆ ಅಂದರೆ ಸ್ವಾಂಪ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋದಕ್ಕೆ...”

ಪುಕ್ಕಟೆ ಸಲಹೆಯ ಆ ಪ್ರಾಣಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಸುಸ್ತಾಯಿತೆ? ಅದರ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮುಂದುವರೆಯಿತು.

“ಆದರೆ ಸತ್ತ ಮೇಲೆ.....”

ಆಚಾರ್ಯರಿಗೆ ಇನ್ನು ಕೊನೆಯ ಅಸ್ತು ಬಳಸದೆ ವಿಧಿಯಿಲ್ಲ ಎನಿಸಿರಬೇಕು. ನೇರವಾಗಿ ಆ ಪ್ರಾಣಿಯ ಮೇಲೆ ಎರಗಿದರು.

“ಸತ್ತ ಮೇಲೆ ನಾನು ಪುಕ್ಕಟೆ ಸಲಹೆಗಾರರು ಇಲ್ಲದಿದ್ದ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತೇನೆ...”

ಆಚಾರ್ಯರ ಬಲುಮಟ್ಟಿನ ಬರೆಹಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮಂತಹ ಸಾವಿರ ಜನರ ಭಾವನೆಗಳ ಸಾಮಾನ್ಯೀಕರಣದ ಪ್ರಯತ್ನ ತುಂಬ ಸಫಲವಾಗಿದೆ. ಒಂದು ಉತ್ತಮ ಉದಾಹರಣೆ “ಮದುವೆಯಾದರೂ ಸುಖಪಡುವುದು ಹೇಗೆ?” ಎಂಬ ಪ್ರಬಂಧ. ಈ ಪ್ರಬಂಧ ಏಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸರಳತೆ - ಸಂಕೀರ್ಣತೆಗಳನ್ನು ಬೆಸುಗೆಗೊಳಿಸುತ್ತ ಸಾಗುವ ಪ್ರಬಂಧವಾಗಿದೆ- “ಬ್ರಹ್ಮ ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡಿದ, ಆದರೆ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡ ಅನ್ನುವ ಭರವಸೆ ನನಗಿಲ್ಲ” ಎಂದು ಆಚಾರ್ಯರು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡುತ್ತಾರೆ. ಅನಾದಿಕಾಲದಿಂದಲೂ ಮದುವೆಯಾದ ಗಂಡು ಪತ್ನಿಯನ್ನು ಸುಖವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವ ಸೂತ್ರ ಯಾವುದು ಎಂದು ಚಿಂತಿಸುತ್ತಲೇ ಬಂದಿದೆಯಂತೆ. ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಬಹುಪತ್ನಿ ವಿವಾಹ, ಏಕಪತ್ನಿ ವಿವಾಹ ಮತ್ತು ಅಂಶ ಪತ್ನಿ ವಿವಾಹ ಈ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಯೋಗ

ಗಳನ್ನೂ ಗಂಡು ಮಾಡಿದ್ದಾನಂತೆ. ಒಂದಕ್ಕಿಂತ ಕೆಮ್ಮಿ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗುವುದನ್ನು ‘ಅಂಶ ಪತ್ನಿ ವಿವಾಹ’ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ ಆಚಾರ್ಯರು. ದ್ವಾಪರಯುಗದಲ್ಲಿ ಪಾಂಡವರು ಈ ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಿ ನೋಡಿದರಂತೆ. ಅದಕ್ಕಾದರೂ ಏನು ಗತಿ ಆಯಿತು? “ಗಂಡರೋ ನೀವ್ ಪಂಡರೋ” ಅಂತ ದ್ರೌಪದಿ ಅವರಿಗೆ ಸವಾಲು ಹಾಕಿದಳಂತೆ, ಅದರಿಂದ ಹೆಂಡಂದಿರ ಸಂಖ್ಯೆಯಿಂದ ವೈವಾಹಿಕ ಸುಖ ನಿರ್ಧಾರ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಲೇಖಕರು ಬರುತ್ತಾರೆ. ಡೈವೋರ್ಸಿನಲ್ಲೂ ಆಚಾರ್ಯರಿಗೆ ಸುಖ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಹೊಸ ಹೆಂಡತಿ ನಮಗೆ ಹೊಸದೇ ಪಾಠ ಕಲಿಸಬಹುದಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ಜಾಣ ರಾದವರು ಸಿಕ್ಕಿದ ಹೆಂಡತಿಯ ಸಂಗಾತವೇ ಹೇಗಾದರೂ ಪುದುವಾಳುವುದಕ್ಕೆ ಕಲಿಯುತ್ತಾರಂತೆ. ಮುಂದೆ ಮಡದಿಯನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಲೇಖಕರು ಚಿಂತಿಸುತ್ತಾರೆ. ಗಂಡು ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದು ಇಷ್ಟು: “ನಿಮ್ಮ ತಲೆಯನ್ನು ಅದಷ್ಟು ಕಾಲ ನಿಮ್ಮ ಹೆಗಲ ಮೇಲೆ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು, ಅವಳ ಇಷ್ಟಾನಿಷ್ಟಗಳು ಏನು? ಅವಳ ಕಣ್ಣುಗಳ ಭಾಷೆಯ ಲಿಪಿ ಯಾವುದು. ಅವಳ ಅಂತರಂಗದ ಭಾಷೆಯ ಶಬ್ದಗಳಿಗೆ ಅವಳ ಬಹಿರಂಗದ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿನ ಪರ್ಯಾಯ ಪದಗಳು ಯಾವುವು, ಅವಳ ಹುಸಿ ಕೋಪಕ್ಕೂ, ಹುಸಿಕೋಪಕ್ಕೂ ಅವಳ ಹಣೆ, ಹುಬ್ಬು, ತುಟಿ, ಗಲ್ಲಗಳ ಮೋಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಏನೇನು ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳು ಬರುತ್ತವೆ, ಅವಳ ದೌರ್ಬಲ್ಯಗಳೇನು ಎಂದೆಲ್ಲಾ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುತ್ತ, ಸಾಧ್ಯವಿದ್ದರೆ ಒಂದು ದಿನಚರಿಯನ್ನು ಬರೆದಿಡಿ.

ಕೊನೆಗೂ ಅವರ ತೀರ್ಮಾನ ಇದು. “ಒಲಿಸಿ ಕೊಂಡಿರುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ರೂಲ್ ಆಫ್ ದಿ ಥಂಬ್ ಅನ್ನುವುದು ಇಲ್ಲ. ಪ್ರತಿ ಮಡದಿಗೂ ಅವಳದೇ ಕಾನೂನುಗಳು ಇರುತ್ತವೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಥಾಯುಷ್ಯ ಹೋಗಬಹುದು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಅವಳ ಕಾನೂನುಗಳೇ ಬದಲಾಗಿರಬಹುದು. ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ಒಲಿಸಿಕೊಂಡಿರುವುದು ಸುಮಾರು ಮಟ್ಟಿಗೆ ನಿಮ್ಮ ಅದೃಷ್ಟವೂ ಹೌದು. ಎಲ್ಲಾ ಮಾಡಿಯೂ ನಿಮ್ಮ ಮಡದಿ ಸೆಟೆದುಕೊಂಡೇ ಇದ್ದರೆ ಹರ್ಮನ್ ಕೆಸರ್‌ಲಿಂಗನ ತತ್ತ್ವಜ್ಞಾನದಿಂದ ನೀವು ಸಮಾಧಾನ ತಾಳಬೇಕಷ್ಟೆ. ಹೆಚ್ಚು ಜನ ಮಹಾಪುರುಷರು ಸುಖ-ಹೀನ ದಾಂಪತ್ಯಕ್ಕೆ ಹುಟ್ಟಿದವರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ ಅಂತ ಆತ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ನೀವು ಸುಖೀ ಗಂಡ ಆಗದಿದ್ದರೆ ಮಹಾ-ಪುರುಷ ತಂದೆ ಆಗುವ ಚಾನ್ಸ್ ಇದೆ.

ಹಾಗೇ 'ರಾತ್ರಿ ಸಮಸ್ಯೆ' ಎಂಬ ಕಿರುಲೇಖದಲ್ಲಿ ಹೆಂಗಸರಿಗೆ ಯಾವಾಗ ಯಾವುದು ಮೆಚ್ಚಿಕೆಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬ ನಿಲುವಿಗೆ ತಲಪುತ್ತಾರೆ. ವಿಮಾನ ಪ್ರಯಾಣದಲ್ಲಿ ಹೆಂಗಸಿಗೆ ಪರಪುರುಷ ಸಹ-ಪ್ರಯಾಣಿಕರು ಹಗಲು ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಸಹ್ಯರಾಗಿ ರಾತ್ರಿ ಪ್ರಯಾಣದಲ್ಲಿ ಅವಿಶ್ವನೀಯರಾಗುವ ಸಂಗತಿ ಅವರಲ್ಲಿ ವಿಚಿತ್ರವಾದ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಎಬ್ಬಿಸಿದೆ.

ಲಾಂಗೂಲಾಚಾರ್ಯರ ಹಾಸ್ಯ ಭಾಷೆಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ವಿಷಯದ ವಿವರಣೆಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಸವ್ಯ-ಸಾಚಿತ್ಯ ಗುಣವನ್ನು ಪಡೆದಿದೆ. ಕಿಂ ಕಿಂ ನಸಾಧಯತಿ ಕಲ್ಪಲತೇವ ಉಳ್ಳೇ! ಎಂದು ಸಂಸ್ಕೃತ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ತಮಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ಹಾಗೆ ತಿರುಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ನಲ್ಲಿಯ ನೀರು ನಿಂತದ್ದನ್ನು ವಿವರಿಸುವುದಕ್ಕೆ 'ನಲ್ಲಿಕ್ಕೋಮಿ' ಎಂಬ ಶಬ್ದ ಬಳಸುತ್ತಾರೆ. ಕನ್ನಡ ಸಂಸ್ಕೃತ ಕವಿಗಳ ಯಾವುದೋ ಸಂದರ್ಭದ ಮಾತುಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯದ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಕ್ಕೆ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನೊಬ್ಬಳ ಪ್ರಶಂಸೆಯನ್ನು ಕೇಳುವುದೆಂದರೆ ಯಾವ ಹೆಂಡತಿಗೂ ಪಿರಿದೆಂದೆನಿಸುವ ಕರ್ಣಶೂಲೆಯಂ ಪುಟ್ಟಿಸುಗುಂ". 'ವಿದ್ಯುತ್ಕಾಂತಾ' ಎಂಬ ಶಬ್ದಕ್ಕೆ ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ಹೆಂಡತಿಯ (ಕಾಂತೆಯ) ವಿದ್ಯುತ್ ಅಲ್ಲೋಲ ಕಲ್ಲೋಲ ಎಂದು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆತ್ಮಸಾಕ್ಷಿಯಲ್ಲಿ ನೆಗೆಟಿವ್, ಪಾಸಿಟಿವ್ ಎಂಬ ಎರಡು ಬಗೆಗಳನ್ನು ಅವರು ಗುರುತಿಸಿಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಬಾಯಿ ತೆರೆದು ಗೊರಕೆಯಿಂದ ಪೀಡಿಸುವವರನ್ನು 'ಗೊರಕನಾಥ' ಎಂದು ಕರೆದಿದ್ದಾರೆ.

ಲಾಂಗೂಲಾಚಾರ್ಯರ ವಿಚಾರ ವಿಮರ್ಶೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಸ್ಯ ಹರಳುಗಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಇಡೀ ಗ್ರಂಥದಿಂದ ಹೇರಳ ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಬಹುದು.

ಕೋಟ್ಯಧಿಪತಿಗಳಿಗೆ ಶಾರಿರಿಕ ಕೋಟಲೆಗಳು ಹಿಂಡು ಹಿಂಡಾಗಿಯೇ ಭಿಕ್ಷುಕರಂತೆ ಗಂಟು ಬೀಳುತ್ತವಂತೆ. ಮನುಷ್ಯನು ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿಟ್ಟ ಹಣ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪ್ಯಾಿಗೆ ಮೀರಿದ ಕೂಡಲೇ ಹೈ ಬ್ಲಡ್ ಪ್ರೆಶರ್, ಹಾರ್ಟ್ ಟ್ರಬಲ್, ಡಯಾಬಿಟಿಸ್ ಮೊದಲಾದ ಅಸಂಖ್ಯಾತ ರೋಗಗಳು ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಅಟ್ಟಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತವಂತೆ. ಬಡವರಿಗೆ ಅವು ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದಲ್ಲ. ಆದರೆ ಬಡವರಿಗೆ ಬಂದಾಗ ರೋಗಗಳಿಗೆ ಹೆಸರೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲವಂತೆ!

ಕಾಳು ಮೆಣಸು ಹಾಕಿ ಮಾಡಿದ 'ಮೊಳಗುವಡೆ' ಯ ರುಚಿ ಸವಿಯಬೇಕಾದರೆ ಅದನ್ನು ನಮ್ಮ ಬಿನಾಕಾ

ದೃಢೀಕೃತ ದಂತಪಂಕ್ತಿಗಳ ನಡುವೆ ನುರಿಸಿ ಚಪ್ಪರಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಇರಬೇಕಂತೆ!

“ ಎಲ್ಲ ಜೀನಿಯಸ್ಸುಗಳ ಹಾಗೇ ಯೆಂಕಣ್ಣಯ್ಯ ನವರೂ ಸರಿಯಾದ ಕಾಲ ನೋಡಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಸರಿಯಾದ ಆಜ್ಞನನ್ನು ನೋಡಿ ಹುಟ್ಟಿದರು ” - ಇದು ಯದ್ವಾತದ್ವಾ ಯೆಂಕಣ್ಣಯ್ಯನ ಜನನದ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ!

ತುಂಬ ಗಂಭೀರವಾದ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನೂ ಅಥವಾ ಹಾಸ್ಯದ ಮೆರುಗಿನಿಂದ ಮನಗಾಣಿಸಬಲ್ಲರು ಎಂಬುದು ಅವರ ವಾಗ್ಮೋರಣೆಯಿಂದ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ.

“ಆತ್ಮ ಮತ್ತು ಸಾಕ್ಷಿ ಇವೆರಡೂ ಸಾಬೂನಿನಷ್ಟು ಜಾರು ಪದಾರ್ಥಗಳಾಗಿರುವಾಗ ಆತ್ಮಸಾಕ್ಷಿಯೆಂಬುದು ಎಷ್ಟು ನುಣುಚಿಕೊಳ್ಳುವ ವಸ್ತು ಎಂದು ಊಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು...”

“ಮೋಕ್ಷವಾದ ಮೇಲೆ ಆತ್ಮ ಏನು ಮಾಡುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿವೆ. ಸುಖವಾಗಿ ಪೆನ್‌ಷನ್ ಅನುಭವಿಸುತ್ತ ಇರುತ್ತವೆಂದು ಹೇಳಲಾಗುತ್ತದೆ. ನಿವೃತ್ತ ಹೈಕೋರ್ಟ್ ಅಥವಾ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರು ವಿಶೇಷ ಆಯೋಗಗಳ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಮಾಡಲ್ಪಡುವಂತೆ ಕೆಲವು ಸಲ ಈ ಮುಕ್ತಾತ್ಮಗಳು ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಕಳಿಸಲ್ಪಡುವುದುಂಟು. ಇವರಿಗೆ 'ಅವತಾರ ಪುರುಷರು' ಎಂದು ಹೆಸರು.”

'ಪ್ರಬಂಧ ಸಂಕಲನದಿಂದ ಪ್ರಬಂಧ ಸಂಕಲನಕ್ಕೆ ಪ್ರಬಂಧಕಾರರು ಬೆಳೆಯುತ್ತ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ' ಎಂಬ ಸವಕಲು ವಿಮರ್ಶೆಯ ಪ್ರಶಂಸೆಯನ್ನು ಆಚಾರ್ಯರ ಮೇಲೆ ಎಸೆಯುವಂತಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಕಾಲದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇವರ ಪ್ರಬಂಧಗಳನ್ನು ಸಮೀಕ್ಷಿಸುವುದು ವ್ಯರ್ಥ ಪ್ರಯತ್ನ. ಅಖಂಡವಾಗಿ ಬಲಿತ ಲೇಖಕನೊಬ್ಬ ಈ ಪ್ರಬಂಧದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈತ ಅನಾದಿ, ಅನಂತ. ಅವರ ಬೌದ್ಧಿಕ ಗುಣ ಹಿಂದಿನಂತೆಯೇ ಈಗಲೂ ಪ್ರಕರ್ಷಣವಾಗಿದೆ. ಈ 'ವರದ ವಿಷಯವಾಗಿ ಅವರದೇ ಭಾವವೊಂದನ್ನು ಉದಹರಿಸಿ ನನ್ನ ಕೊರೆತವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುತ್ತೇನೆ.

“ ಅಂತರ್ಮುಖಿಗಳಿಗೆ ಕಾಫಿ ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ ಎಂದು ಈಗ ಸುದ್ದಿ ಬಂದಿದೆ. ಅದು ಅವರ ಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ಮಂಕು ಮಾಡುತ್ತದೆಂದು ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಅಮೇರಿಕನ್ ಡಾಕ್ಟರ್ ಕಂಡುಹಿಡಿದಿದ್ದಾನೆ. ನಾನೋ ಹುಡುಗ ತೋರಿಸಿ ಹೆಮ್ಮೆ ಪಡಬಹುದಾದಂಥ ಮುಖ ಇಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ಅಪ್ಪಟ ಅಂತರ್ಮುಖಿ. ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹಾರ್ಟ್ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅಂಥಾ ಕಷ್ಟವೇನೂ ಬರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಬುದ್ಧಿ ಮಂಕಾದರೆ ಬದುಕುವುದೇ ಕಷ್ಟ.”

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೆ. ಪ್ರಭು ಅವರ 'ಬಕ'

ಜನರ ಸೃಜನಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಜೀವನದ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ನಷ್ಟಗೊಳಿಸಿ ಅವರ ಆಂತರಿಕ ಸೌಖ್ಯ ಮತ್ತು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಬೇರನ್ನೇ ಅಲುಗಿಸುವ ಆಸೂರೀಶಕ್ತಿಯ ಸಮರ್ಥ ಚಿತ್ರಣ 'ಬಕ'. ಏಕಚಕ್ರ ನಗರದ ಜನದ ಬದುಕನ್ನೂ ಅಲ್ಲಿಯ ರಾಜ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನೂ ತನ್ನ ಮಾರಕ ಮುಷ್ಟಿಯೊಳಗಿರಿಸಿಕೊಂಡು ಮೆರೆಯುವ ಬಕಶಕ್ತಿಯ ಮುಂದೆ ಮೇಲೆ ತಿಳಿಸಿದ ಜೀವನದ ಅರ್ಥಪೂರ್ಣ ಮೌಲ್ಯಗಳು ಪತನ ಹೊಂದುವ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನೂ ಆ ಪತನದ ಸೂಕ್ಷ್ಮಗಳನ್ನೂ ಸಮರ್ಥ ಭಾಷೆಯ ಮೂಲಕ, ನೆರಳಿನ ಚಿತ್ರದ ಮೂಲಕ, ಯಶಸ್ವೀ ಹಿಂ-ಕಥನ ಶೈಲಿಯ ಮೂಲಕ, ನಿವೇದಿಸುತ್ತದೆ 'ಬಕ' ನಾಟಕ.

ತಿಳಿನೀರಿನಂತಿದ್ದ ಏಕಚಕ್ರ ನಗರದ ಶಾಂತಜೀವನ ವೆಂಬುದು ಬಕನ ಪ್ರವೇಶವಾದ ಮೇಲೆ ಕದಡಿಹೋಗಿದೆ. ಬಕ ತನ್ನ ಹಠಾತ್ ದಾಳಿಯ ಮೂಲಕ ಪ್ರಜೆಗಳನ್ನೂ ರಾಜನನ್ನೂ ನಿರಂತರ ಭಯದಲ್ಲಿ ಕೆಡವುತ್ತಾನೆ. ಊರೊಳಗಿನ ಧೈರ್ಯಸ್ಥ ಮಂದಿ ಬಕನನ್ನು ನಿವಾರಿಸುವಂತೆ ರಾಜನಲ್ಲಿ ಅಹವಾಲು ಮಾಡಿದರೂ ಸ್ವತಃ ದುರ್ಬಲನಾದ ಆತ ಉಪಾಯದಿಂದ ಬಕನೊಡನೆ ಕರಾರು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಬಕ ಊರೊಳಕ್ಕೆ ಬರದೆ ಹೊರಗೇ ಇದ್ದು ಊರನ್ನು ಕಾಯಬೇಕು. ರಾಜ ದಿನಕ್ಕೊಂದು ಬಂಡಿ ಅನ್ನ ಮತ್ತು ಮನುಷ್ಯ ಬಕನಿಗೆ ಕಳಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಇದೇ ಸಂವಿಧಾನ. ಇದನ್ನು ಮುನ್ನೂಚನೆಯಿಲ್ಲದೆ ಬದಲು ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರ ಬಕನೊಬ್ಬನಿಗೇಯೆ! ಇದನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರುವವ, ಜನರನ್ನು ಒಡಂಬಡಿಸಿ ದಿನಕ್ಕೊಂದು ಮನೆ - ಎಂದು ನಗದಿಪಡಿಸುವವ ರಾಜನಲ್ಲ, ನಗರಪಾಲಕ. ಆ ಸಂವಿಧಾನವನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸುವಂತಿಲ್ಲ, ಎದುರಾಡುವಂತಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಭಟಿಸಿದವ ನ್ಯಾಯಾ(?)ಲಯದ ರುಚಿ ಕಾಣಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಒಂದು ಕಡೆಯಿಂದ ಬಕಶಕ್ತಿ ಇನ್ನೊಂದೆಡೆಯಿಂದ ನ್ಯಾಯದ ಕಣ್ಣಿಲ್ಲದ ರಾಜ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ - ಹೀಗೆ ಇಕ್ಕಲದ ಶೂಲದ ಅಘಾತದಿಂದ ಜನತೆ ತತ್ತರಿಸುತ್ತದೆ. ಬಂಡಿ ಅನ್ನದ ಅಡಿಗೆಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಂದ ಲಾಭ ಪಡೆಯುವವರೆಂದರೆ ವರ್ತಕರು - ಇವರ ಹಿಂದೆ ನಗರಪಾಲಕನಿದ್ದಾನೆ. ಸಮಾಜವನ್ನು - ಅದರ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನು - ಒಳಿತು ಕಡುಕುಗಳನ್ನು - ಅಳೆಯುವ ತಕ್ಕಡಿಯಿರುವುದು ನಗರಪಾಲಕನ ಕೈಯಲ್ಲಿ. ನ್ಯಾಯಾಧಿಪತಿಯಾದ ಆತ ಬಕನ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳಿ ಜನರನ್ನು ಹೇಗೋ ಹಾಗೇ ಈ ಸಮಯಸಾಧಕ ಭೃಷ್ಟ ವರ್ತಕರನ್ನೂ ಸುಲಿಯುತ್ತಾನೆ. ಸರದಿಯಂತೆ ಬಂಡಿ ಅನ್ನ ಒಯ್ದು ಬಕನಿಗೆ ತಲುಪಿಸಿ ತಾನೂ ಆಹಾರವಾಗುವ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಮಾನ-ಪತ್ರ ಅರ್ಪಿಸುವ, ಒಳಗೊಳಗೆ ರಾಜನಿಗೆ, ಬಕನಿಗೆ ಕೃತಜ್ಞತೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತ ವರ್ತಕರನ್ನು ಹೆದರಿಸುತ್ತ ಹೊರಗೆ ನಿರಪರಾಧಿಗಳನ್ನು ನ್ಯಾಯದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಿಸುತ್ತ ಮಿನಿ-ಬಕನಂತೆ ಮೆರೆಯುವ ನಗರಪಾಲಕ ಇಂದಿನ ಸುಳ್ಳು ಮುಖದ ರಾಜ ಕಾರಣಿಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತಾನೆ.

ಪ್ರಜೆಗಳ ಕೊರಳಿಗೆ ಅನಿರೀಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಬಿದ್ದ 'ಬಕ' ನೆಂಬ ಏಕಚಕ್ರಾಧಿಪತಿಯ ಉರುಳನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕಾದವರು ಯಾರು? ಆ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಯಾರದು? ಯುವಕರದೆ ?

- ೧ನೇ ಯುವಕ: ನಾವೆಲ್ಲಾ ಹೇಡಿಗಳಾಗಿ ಹೋಗಿದ್ದೀವಿ!
ಏನಾಗಿದೆ ನಮಗೆಲ್ಲಾ ?
- ೨ನೇ ಯುವಕ: ಭಯ.
- ೩ನೇ ಯುವಕ: ಪ್ರಾಣ ಭಯ.
- ೪ನೇ ಯುವಕ: ಇಲ್ಲ, ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ, ಏನಾದ್ರೂ ಮಾಡಬೇಕು !

೧ನೇ ಯುವಕ: ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಒಗ್ಗಟ್ಟಿಲ್ಲ, ಅದಕ್ಕೇ ಏನೂ ಮಾಡುಕ್ಕಾಗ್ತಾ ಇಲ್ಲ.

೨ನೇ ಯುವಕ: ಏನಾದ್ರಾಗ್ಲಿ, ಭಯಬಿಟ್ಟು ಅವನ ಮೇಲೆ ಹೋಗಿ ಬೀಳಬೇಕು.

೧ನೇ ಯುವಕ: ಯಾರು ಸಿದ್ಧವಾಗಿದಾರೆ? (ವಿಷಾದದ ನಗೆ).....

00 00 00

(೨ನೇ ಅಂಕ
೨ನೇ ದೃಶ್ಯ
ಪುಟ ೧೪)

ಅವರ ದುರಂತದ ಮೂಲ ಇಲ್ಲಿದೆ: 'ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಒಗ್ಗಟ್ಟಿಲ್ಲ'. 'ಯಾರು ಸಿದ್ಧವಾಗಿದಾರೆ?' ಎಂಬುದರಲ್ಲಿ ಈ ಜನಕ್ಕೆ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟು ಕ್ರಾಂತಿ ಮಾಡುವೆನೆಂದು ಹೊರಟ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನ ಮಗ (೧ನೇ ಯುವಕ) ಜನರ ಬಾಯಿಯಿಂದ ಟೀಕೆಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಕ್ರಾಂತಿ ಎಂಬುದು ಬರಿದೆ ನಾಲಿಗೆಯ ಮೇಲಷ್ಟೇ ಮೆರೆ ಯುವ ಪದವಾಗುವ ಐರನಿ ಹೆಚ್ಚು ದಟ್ಟವಾಗುವುದು ಭೀಮನ ಆಗಮನ ಮತ್ತು ನಿರ್ಗಮನದಿಂದ. 'ಅತಿ ಮಾನವ ಶಕ್ತಿ'ಯಾದ ಆತ 'ಕ್ರಾಂತಿ'ಯ ಬಗ್ಗೆ ಚಕಾರ ವನ್ನೂ ಎತ್ತದೆ ಬಕನನ್ನು ಸಲೀಸಾಗಿ ಕೊಂದು ಕೆಡವಿ ಹೊರಟುಹೋಗುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ 'ಬಕ' ಶಕ್ತಿಯ ಕೊನೆ ಮುಂದೆ ಅಸಂಖ್ಯ ದೈತ್ಯಶಕ್ತಿಗಳ ಆಗಮನಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿ ಜನ ಮತ್ತಷ್ಟು ಕಂಗಾಲಾಗುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ 'ಅತಿಮಾನವ ಶಕ್ತಿ' ಎಲ್ಲಿ? ಆತ ಈಗಾಗಲೇ 'ಲೆಜೆಂಡ್' ಆಗಿ ಹೋಗಿ ದ್ದಾನೆ. ಸಾಹಸ ಧೈರ್ಯಗಳ ಪ್ರತಿಮೆಯಾಗಿ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತನಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಅವನ ಮೇಲೆ ಹಾಡುಕಟ್ಟಿ ಕುಣಿ ಯುತ್ತ ಆ ಅಮಲಿನಲ್ಲಿ ಜನ ಬದುಕಿಗೇರಿದ ಭಯವನ್ನು ಮರೆಯಲೆತ್ತಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ಕಂಡು ಹತಾಶನಾದ ಸೂತ್ರಧಾರ-

'ಇಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನಾನು ನಿಮ್ಮಂತೆಯೇ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ದುರಂತದ ಆಂಚಿನಲ್ಲಿ ನಿಂತಿರುವ ಜನ, ಆಸುರೀಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಎದುರಿಸುವ ಬಲವಿಲ್ಲದೆ ನೈತಿಕ ಅವನತಿಯ ಪರಾಕಾಷ್ಠೆಯನ್ನು ಮುಟ್ಟಿ, ಭಜನೆ ಸಂಕೀರ್ತನೆಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಉದ್ಧಾರಕನನ್ನು ನೆನೆಸುತ್ತಾ ಮುಳುಗಿ

ದ್ದಾರೆ. ಬಹುಶಃ ನಾನು ಕೂಡ ಅವರನ್ನೇ ಸೇರಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದೇನೋ!' (ಪುಟ ೧೩)

ಎಂದು ವಿಷಾದ ಪಡುತ್ತಾನೆ. ಏಕಚಕ್ರನಗರದಲ್ಲಿ ಕ್ರಾಂತಿ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಒಬ್ಬ ರಕ್ತಸನ ಬದಲಿಗೇಗ ಅನೇಕ ರಕ್ತಸರು. ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಘೋರತೆಯನ್ನು ಮರೆಯಬೇಕೆಂದು ಭಜನೆ, ಕೀರ್ತನೆ. ಏಕಚಕ್ರನಗರದ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ವಿಷಯದ ಕೊನೆ ಎಂದು ?

ಈ ನಾಟಕವನ್ನು ಬರೆದ ಕಾಲ, '೭೦ರ ದಶಕದ ಮಧ್ಯಭಾಗ: ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವೆಂಬುದು ಬರಿದೆ ಕಾಗದದ ಮೇಲಷ್ಟೆ ಮೆರೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಕಷ್ಟ-ಕಾಲ. ಯುದ್ಧ ಮತ್ತು ಅಥವಾ ದೇಶದ ಆಶಾಂತಿಯ ಗುಮ್ಮನತ್ತ ಬೆರಳುತೋರಿ ರಾಜ-ಕಾರಣ ಶಕ್ತಿಯೊಂದು ಇಡೀ ದೇಶವನ್ನೇ ತನ್ನ ಬೆರಳಿನಿಂದ ಗಿರಿಗಿರಿ ತಿರುಗಿಸಿ ನಗುತ್ತಿದ್ದ ಕಾಲ. ಆ ದಿನಗಳ ಹತಾಶ ಬದುಕಿನ ನಾಡಿಬಡಿತವನ್ನು ಈ ನಾಟಕದ ಮೂಲಕ ದಾಖಲಿಸುವ ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೆ. ಪ್ರಭು ಬಹುತೇಕ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಸೂತ್ರಧಾರ, ಬಿಳಿತರೆಯ ಮೇಲಿನ ನೆರಳುಗಳು, ಹಿಂ-ಕಥನ ವಿಧಾನ (flash back)ದ ಮೂಲಕ ಸುರಳಿತವಾಗಿ ಕಥೆ ಬಿಚ್ಚಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಹವ್ಯಾಸಿ ನಾಟಕ ಸಂಘಗಳು, ಶಾಲಾ ಕಾಲೇಜುಗಳ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಈ ನಾಟಕವನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಅಭಿನಯಿಸಬಹುದು.

00 00 00 00 00

ಪ್ರಸ್ತುತ ಬದುಕಿನ ಬೋತಾತನ ('ತಪ್ಪಿಸಿ ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ') ಮತ್ತು ಒಡಲನ್ನಷ್ಟೆ ಹೊರೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಕಾಯುವಿಕೆ (ಕಡೇಗಲ್ಲಿ, ಕಡೇಮನೆ) ಗಳನ್ನು ದಾಖಲೆಮಾಡುವ ಎರಡು ನಾಟಕಗಳೂ 'ಬಕ'ದ ಜೊತೆ ಇಲ್ಲಿ ಸಮಾವೇಶಗೊಂಡಿವೆ. 'ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ'ಯಲ್ಲಿನ ಮುದುಕ ಮತ್ತು ಯುವಕ ತಮ್ಮ ಜೀವನದ ಮೂಲ ಸ್ಫೂರ್ತಿಯ ದೀಪಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿ/ಪ್ರೇಯಸಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿರುವ ಯುವಕ ಇಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದ ವಸತಿಗೃಹದ ಕೊಟಡಿಗೆ ಒಂದು ರಾತ್ರಿಯ ಅವಕಾಶ ಬೇಡಿ ಬರುವ ಮುದುಕ, ತನ್ನ ಮುದ್ದು ಹುಡುಗ ಮುರಳಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ. ಒಂದು ಕಾಲದ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಕ್ರೀಡಾಪಟುವಾದ ಮುದುಕ ಆ ನೆನಪಿಗಾಗಿ ಸದಾ ಒಂದು ಫುಟ್‌ಬಾಲ್ ಬ್ಲಾಡರನ್ನು ತನ್ನ

ಉಡುಪಿನ ಜೊತೆಗೆ ಹೋದಲ್ಲೆಲ್ಲ ಒಯ್ಯುತ್ತಾನೆ. ಅವನ ಆಟದ ಸಾಧ್ಯತೆ ಮುಗಿದಿದೆ; ಉಳಿದಿರುವುದು ತನ್ನ ಬದುಕಿನ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾದ ಹುಡುಗನನ್ನು ಆರಿಸುವುದು. ಯುವಕ ಹೇಗೆ ಗಲ್ಲಿ ಗಲ್ಲಿಯನ್ನು ಸುತ್ತಿದ್ದಾನೋ ಹಾಗೇ ಮುದುಕನೂ ಹುಡುಕಿ ಸುತ್ತಾಗಿದ್ದಾನೆ.

ಅವರಿಬ್ಬರೂ ಪರಸ್ಪರ ದುಃಖ ತೋಡಿಕೊಂಡು, ಕನಸು ಕಂಡು, ಆ ಕನಸಿನಲ್ಲಿ ತಾವು ಹುಡುಕುತ್ತಿರುವ incentive ಅನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದು ಅದನ್ನು ವಾಸ್ತವ ವೆಂದೇ ಭ್ರಮಿಸಿ, ಆ ಭ್ರಮೆಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಚ್ಛಿಸದೆ ಒಬ್ಬನ ಕನಸನ್ನು ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಅಲ್ಲಗಳೆಯುತ್ತ, ಒಬ್ಬನ ಕನಸಿನಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಪ್ರವೇಶಿಸುತ್ತ ಗೊಂದಲ ಪಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೇನು! ಅದು ಕನಸು.

ಕೊನೆಗೊಮ್ಮೆ ಕನಸು ಸಾಕನಿಸುತ್ತದೆ. ಮುದುಕ ಫುಟ್‌ಬಾಲ್ ಬ್ಲಾಡರ್ ಹೊರತೆಗೆದು ಗಾಳಿ ತುಂಬಿಸುತ್ತಾನೆ. ದಕ್ಕದ ವಸ್ತು ತಂದ ಭಯಾನಕ ಜೇಸರವನ್ನು ಮರೆಯಲು ಇಬ್ಬರೂ ಕ್ರೀಡೆಯಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ಆಟವನ್ನು ಮನರಂಜನೆಗಾಗಿ ಬಳಸುವ ವಸತಿ ಗೃಹದ ಗುಮಾಸ್ತ ಮತ್ತು ಸೇವಕರ ಕೈಲಿ ಸಿಕ್ಕು ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನೇ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. Escapism ಹೀಗೆ ಅವರನ್ನೇ ಕಬಳಿಸುವ ಅಷ್ಟಪದಿಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಕಳೆದುಕೊಂಡ ಮೇಲೆಯೂ, ಎಲ್ಲ ಅನ್ವೇಷಣೆಯ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳು ಮುಗಿದ ಮೇಲೂ ಎಲ್ಲ ಆಶ್ರಯಗಳು ಕೈ ತಪ್ಪಿ ಹೋದ ಮೇಲೂ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು 'ಇರು'ವಂತೆ ಪ್ರಾಪ್ತಿಸುವಂಥದು ಯಾವುದು? ಕನಸೆ? ಕಲ್ಪನೆಯೆ? ಕರೀಕತ್ತಲ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕ (ಲಾರ) ದ ಕರೀ ಕೋಟನ್ನು ಹುಡುಕುವಂತೆ ಬಲವಂತವಾಗಿ ನಮ್ಮನ್ನು ತಳ್ಳುವುದು ಯಾವುದು? ಈ ಕಾಯುವಿಕೆ, ಯಾತಕ್ಕಾಗಿ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಿಯ ತನಕ? ಇಂಥ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಎಸೆಯುತ್ತದೆ, ಈ ಸಂಕಲನದ ಮೂರನೆಯ ನಾಟಕ 'ಕಡೇಗಲ್ಲಿ. ಕಡೇಮನೆ' ಅ, ಅ, ಇ - ಮೂವರೂ ನಾಟಕದ ಆರಂಭದಿಂದ ಕೊನೆಯ ತನಕ, ಇದೀಗ ಲಭ್ಯವಾಗಬಹುದಾದ ಔತಣ(?)ಕ್ಕಾಗಿ ಕಾಯುತ್ತಾರೆ. ಇಂಥ ದಿನ, ಇಂಥ ಹೊತ್ತಿಗೆ, ಇಂಥಲ್ಲಿಗೆ ಬರಬೇಕೆಂದು ಆಹ್ವಾನಿಸಿದ್ದ ಅತಿಥಿಯ ಮಾತ್ರ ಪತ್ತೆಯಿಲ್ಲ. ಅವರು ಕರೆದುದು ಹಬ್ಬದೂಟಕ್ಕೋ (ಇರಬಹುದೆಂದು ತೋರಣ ಕಟ್ಟುತ್ತಾರೆ) ಅಥವಾ ತಿಥಿಯ ಊಟಕ್ಕೋ (ಇರಲೂಬಹುದು

ದೆಂದುಕೊಳ್ಳುತ್ತ ತೋರಣ ಕೀಳುತ್ತಾರೆ)- ಕೊನೆಯ ತನಕವೂ ಕಾರಣ ಗೊತ್ತಾಗದೆ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ.

'ಅ' ಮತ್ತು 'ಇ'- ಇಬ್ಬರೂ ಸಮನಾಗಿ ಚಿಂತಿಸುತ್ತಾರೆ; ಆಸಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಚಿಂತನೆಯಲ್ಲಿ 'ಅ' ಅವರಿಗಿಂತ ಭಿನ್ನ ನಾಟಕದ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿರುವ ಎರಡು ಕುರ್ಚಿಗಳನ್ನು 'ಅ' ಮತ್ತು 'ಇ' ಆಕ್ರಮಿಸುತ್ತಾರೆ; 'ಅ' ನೆಲದಲ್ಲೇ ಕುಸಿಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. 'ಅ' ಮತ್ತು 'ಇ' ಪತ್ರಿಕೆ ಓದಲಾರಂಭಿಸಿದರೆ 'ಅ' ಅಸಹನೆಯಿಂದ 'ನಿಲ್ಲಿಸಿ' ಎಂದು ಸಿಡುಕುತ್ತಾನೆ. 'ಅ' ನದು ಸದಾ ಕಾರ್ಯಪ್ರವೃತ್ತ ಗುಣ; ಸುಮ್ಮನೆ ಕೂರುವವನಲ್ಲ. ಕಾದು ಕಾದು, ಅವರು ನಿರ್ದೇಶನದಾಗ ಅವರ ಕನಸಿನಲ್ಲಿ 'ಅವರು' (ಅ ಮತ್ತು ಇ) ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು 'ಅ' ನನ್ನೆ! ಆ ಕನಸಿನಲ್ಲಿ, 'ಅ' ಅತಿಥಿಯ; 'ಅ' ಮತ್ತು 'ಇ' ಅತಿಥಿಗಳು: ಆಹಾರವನ್ನು ತಾನು ಸ್ವೀಕರಿಸದೆ, ಅವರನ್ನು ಉಪಚರಿಸುತ್ತಾನೆ 'ಅ'!

ಕನಸು ಮುಗಿಯುತ್ತದೆ; ನಿರ್ದೇಶನಗೊಳಿಸುವ ಮುನ್ನ ಅವರು ಯಾವ ಭಂಗಿಯಲ್ಲಿದ್ದರೋ ಈಗಲೂ ಅದೇ ಭಂಗಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಮಾತು ನಿಲ್ಲುತ್ತವೆ; ಕನಸು ನಿಲ್ಲುತ್ತದೆ; ನಾಟಕ ಮುಗಿಯುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಹಸಿವು ನಿಲ್ಲುವುದಿಲ್ಲ; ಕಾಯುವಿಕೆ ನಿಲ್ಲುವುದಿಲ್ಲ.

ಬೆಟ್‌ನ 'ನೋಡೋಗಾಗಿ ಕಾಯುವಿಕೆ' ನಾಟಕದ ಅಲೆಮಾರಿಗಳಂತೆ ಈ ಮೂವರೂ ಆಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಕಾಯುತ್ತಾರೆ. ಆ ಅಲೆಮಾರಿಗಳು 'ಹೋಗುವ ಮಾತಾಡುತ್ತಾರೆ, ಆದರೆ ಇರುತ್ತಾರೆ. 'ಕಡೇಗಲ್ಲಿ ಕಡೇಮನೆ'ಯ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಹೋಗುವ ಮಾತಾಡುವುದೂ ಇಲ್ಲ (ಯಾಕೆಂದರೆ: ಅವರು ಬಂದಿರುವುದು ಕಡೇಗಲ್ಲಿಗಲ್ಲವೇ?) ಹೋಗುವುದೂ ಇಲ್ಲ (ಯಾಕೆಂದರೆ: ಈ 'ಸ್ಥಿತಿ' ಬಿಟ್ಟರೆ ಅವರಿಗೆ ಬೇರೆ ಆಶ್ರಯವೇ ಇಲ್ಲ-ಇದೇ 'ಕಡೇಮನೆ'.)

ಮಹತ್ತರವಾದ ಬದುಕಿನ, ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಅಸ್ತಿತ್ವದ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಒಮ್ಮೆ ಕಳೆದುಕೊಂಡಲ್ಲಿ ('ಬಕ') ಅನ್ವೇಷಣೆಯಿಂದಾಗಲೀ (ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ) ಕಾಯುವಿಕೆಯಿಂದಾಗಲೀ, ಹತಾಶೆಯಿಂದಾಗಲೀ (ಕಡೇಗಲ್ಲಿ. ಕಡೇಮನೆ) ಬದುಕನ್ನು ಮರಳಿ ತುಂಬಿಕೊಳ್ಳುವುದು ದುಃಸಾಧ್ಯವೆಂಬುದನ್ನು ಪ್ರಭು ಅವರ ಈ ನಾಟಕಗಳು ಸಾದರಪಡಿಸುತ್ತವೆ.

ಜನಪದರ ಅಭಿಮಾನ ಸಂಘ ವರ್ಧಮಾನ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪೀಠ

ಈ ವರ್ಷದ ವರ್ಧಮಾನ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪೀಠದ ಬಹುಮಾನಗಳು ಇದೀಗ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದೆ. ಹಿರಿಯ ಸಾಹಿತಿ ಮತ್ತು ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮಿ ಪಾ. ವೆಂ. ಆಚಾರ್ಯ (ಲಾಂಗೂಲಾಚಾರ್ಯ) ಅವರಿಗೆ 'ವರ್ಧಮಾನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿ' ಮತ್ತು ತರುಣ ಸಾಹಿತಿ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೆ. ಪ್ರಭು ಅವರಿಗೆ 'ವರ್ಧಮಾನ ಉದಯೋನ್ಮುಖ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿ' ಲಭಿಸಿದೆ. ಹೀಗೆ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪಡೆದ ಪಾಪೆಂ ಕೃತಿ 'ವಿಪರೀತ' ಲಲಿತ ಪ್ರಬಂಧಗಳ ಸಂಕಲನ. ಪ್ರಭು ಕೃತಿ 'ಬಕ' ನಾಟಕಗಳ ಸಂಕಲನ. ಈ ಎರಡೂ ಕೃತಿಗಳು 1977ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದ್ದು, ಪೀಠದ ನಿಯಮದಂತೆ ಕಳೆದ ನಾಲ್ಕನೇ ವರ್ಷದ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಆಯ್ಕೆ ಇವಾಗಿವೆ.

ಈ ವರೆಗೆ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪೀಠವು ಎರಡು ಬಾರಿ ನೀಡಿದ್ದು: ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಕಂಬಾರ, ಡಿ. ವಿಜಯ, ಎಂ. ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣ ಅಡಿಗ ಮತ್ತು ಬಿ. ವಿ. ವೈಕುಂಠರಾಜು ಅವರಿಗೆ ಬಹುಮಾನ ಸಂದಿವೆ.

ಈಗಾಗಲೇ ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯಾದ ವರ್ಧಮಾನ ಪೀಠ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯು, ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದ ಅಕಾಡಮಿ ನೀಡುತ್ತಿರುವ ಬಹುಮಾನ ಬಿಟ್ಟರೆ ದೊಡ್ಡದೇನಿಲ್ಲ. ಪೀಠದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ವೀರೇಂದ್ರ ಹೆಗ್ಗಡೆಯವರನ್ನುವಂತೆ "ಇದು ಕನ್ನಡದ, ಆಮೇಲೆ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದ ಜ್ಞಾನಪೀಠವಾಗಬೇಕು ಎಂಬ ಕನಸು ಹೊತ್ತು ಹುಟ್ಟಿದೆ."

ಕಲೆಯಾಗಲಿ ಕ್ರಿಯೆಯಾಗಲಿ ಮೊದಲು ರೂಪು ಗೊಳ್ಳುವುದು ಕನಸಿನಿಂದಲೇ. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಷ್ಟಿಯ ಸಮಷ್ಟಿಯ ಕಾರ್ಯ ಬಾಹುಳ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಚಾಲನೆ ಸಿಗುವುದೂ ವ್ಯಕ್ತಿಯೊಬ್ಬನಿಂದಲೇ. ಈ ಮಾತಿಗೆ ವರ್ಧಮಾನ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪೀಠ ಹೊರತಾದುದೇನಲ್ಲ.

ವರ್ಧಮಾನ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪೀಠ ಹುಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳ ಮುಂಚೆಯೇ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡದ ಕಾರ್ಕಳ ತಾಲೂಕಿನ ಕಾಂತಾವರ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ 'ಕನ್ನಡ ಸಂಘ' ನೆಲೆನಿಂತಿತ್ತು. ಇದರ ಪ್ರಾಣಾಧಾರ ಡಾ| ನಾ. ಮೊಗಸಾಲೆಯವರು. ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ವೃತ್ತಿಯಿಂದ ವೈದ್ಯರಾಗಿರುವ ಮೊಗಸಾಲೆಯವರು, ಅಡಿಗೆಗೋತ್ತರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಕವಿಯಾಗಿ, ಕಾದಂಬರಿಕಾರರಾಗಿ, ಕತೆಗಾರರಾಗಿ, ವಿಚಾರವಾದಿಯಾಗಿ ಹೆಸರು ಮಾಡುತ್ತಿರುವವರು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ದೆಸೆಯಿಂದಲೂ ಸಂಘಟನೆಗೆ ಸಮರ್ಥನೆನ್ನಿಸಿದ ಡಾ| ಮೊಗಸಾಲೆಯವರು ಕಾಂತಾವರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಪ್ರಥಮವಾಗಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ್ದು ಯುವಕ ರೈತರ ಸಂಘ. ಆಮೇಲೆ ಕಾಂತಾವರ ಕನ್ನಡ ಸಂಘ. ಇವುಗಳ ಕಲಾಪಗಳ ವಿವರಣೆ ಇನ್ನೊಂದು ಲೇಖನಕ್ಕೇ ವಿಸ್ತರಿಸುವಷ್ಟು. ಇವುಗಳ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿರುವ ಮೊಗಸಾಲೆಯವರು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡ ಕನಸಿನ ಮೂರ್ತರೂಪವೇ ವರ್ಧಮಾನ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪೀಠ.

ಕಲೆಗಾಗಲಿ ಕ್ರಿಯೆಗಾಗಲಿ ವ್ಯಷ್ಟಿಗಾಗಲಿ ಸಮಷ್ಟಿಗಾಗಲಿ ಒಂದು ಪ್ರಶಸ್ತು ಘಳಿಗೆ ಬಾರದ ಹೊರತು ಏನೂ ಆಗಲಾರದು. ಅಂತೆಯೇ, ಕಾಂತಾವರ ಕನ್ನಡ ಸಂಘದ ಕಾರ್ಯಾಲಯ ಇರುವ ಬೇಲಾಡಿ ಹಿರಿಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಯ ಬೆಳ್ಳಿಹಬ್ಬದ ಉದ್ಘಾಟನೆಗಾಗಿ ಮೂಡಬಿದಿರೆಯ ಶ್ರೀ ಜೈನಮಠದ ಚಾರುಕೀರ್ತಿ ಶ್ರೀ ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರು ಬಂದಿದ್ದರು. ಅವರ ವಿದ್ವತ್ತಿಗೆ, ಕಲಾಭಿಮಾನಕ್ಕೆ ಮಾರು ಹೋದ ಡಾ| ಮೊಗಸಾಲೆಯವರು, ತಮ್ಮೊಳಗೆ ಒಂದು ಹೊಳಹು ಹಾಕಿದರು. ತಮ್ಮ ಸಂಘದ ಮಹಾಸಭೆಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮೊಳಗೆ ಮಿಂಚಿದ ವರ್ಧಮಾನ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯ ಬಯಕೆಯನ್ನು ಹೊರಗೆಡಹಿದರು. ಮುಂದೊಂದು ದಿನ ಕೆಲ ಸದಸ್ಯರೊಂದಿಗೆ ಮೂಡಬಿದಿರೆಗೆ ಹೋಗಿ ಸ್ವಾಮಿಯವರಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿಸಿಕೊಂಡರು. ಅವರು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಒಪ್ಪಿ, ಕಾಂತಾವರ ಕನ್ನಡ ಸಂಘದ ಅಂಗಸಂಸ್ಥೆ ಇದಾಗು

ವುದು ಬೇಡ, ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಸರ್ವತಂತ್ರ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿಯೇ ನೆಲೆಗೊಳ್ಳಲಿ ಎಂದರು. ಅಲ್ಲದೆ, ಧರ್ಮಸ್ಥಳದ ವೀರೇಂದ್ರ ಹೆಗ್ಗಡೆಯವರನ್ನು ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಇರಲು ಬಯಸಿದರು.

ತನ್ನ ಈ ವರೆಗಿನ ಧಾರ್ಮಿಕ ನಿಷ್ಠೆಯಿಂದ, ಸಾಹಿತ್ಯ-ಕಲೆ-ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯದಿಂದ ಭಾರತದಲ್ಲೇ ದೊಡ್ಡ ಹೆಸರು ಮಾಡಿರುವ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಹಾಗೂ ಅದರ ಕ್ಷೇಮಪಾಲಕ ವೀರೇಂದ್ರ ಹೆಗ್ಗಡೆಯವರು ವರ್ಧಮಾನ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪೀಠದ ರೂಪುರೇಖೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿದು ಕೊಂಡು, ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿರಲು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು, ಈ ವರೆಗೂ ಸಮರ್ಥ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಪೀಠಕ್ಕಾಗಿ ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ಸಹಸ್ರ ರೂ.ಗಳನ್ನು ತೆಗೆದಿಟ್ಟು, ಪೀಠವು ಮತ್ತಷ್ಟನ್ನು ಅದಷ್ಟು ಬೇಗ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲು ಆದೇಶಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದಂತೆ ಈ ವರೆಗೆ 'ವರ್ಧಮಾನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿ' ನೀಡಿದ್ದು, ಅದರ ಮೊತ್ತ ಮೂರು ಸಾವಿರ ರೂ.ಗಳಾಗಿದ್ದು ತಾಮ್ರ ಫಲಕದಲ್ಲಿ ಕೆತ್ತಿದ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪತ್ರದೊಂದಿಗೆ ಅದನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ 'ವರ್ಧಮಾನ ಉದಯೋನ್ಮುಖ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿ' ಯ ಮೊತ್ತ 1,500 ರೂ.ಗಳಾಗಿದ್ದು, ಅದರೊಂದಿಗೆ ತಾಮ್ರ ಫಲಕದಲ್ಲಿ ಕೆತ್ತಿದ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪತ್ರ ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಇದಲ್ಲದೆ 'ವರ್ಧಮಾನ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪೀಠ' ಇನ್ನೂ ಹಲವಾರು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದೆ.

1. ಪ್ರತಿ ವರುಷವೂ ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಖ್ಯಾತ ಕಲಾವಿದರೊಬ್ಬರನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಅವರಿಗೆ 'ವರ್ಧಮಾನ ಕಲಾಪ್ರಶಸ್ತಿ' ಮತ್ತು ಒಂದು ಸಹಸ್ರ ರೂ. ಗೌರವ ಸಂಭಾವನೆ ನೀಡುವುದು.

2. ಕೇವಲ ಸಾಹಿತಿ ಕಲಾವಿದರನ್ನು ಮಾತ್ರ ವಲ್ಲದೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಮೂವರಂತೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಖ್ಯಾತನಾಮರಾದವರನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿ 'ವರ್ಧಮಾನ ಶ್ರೀ' ಎಂಬ ಬಿರುದು ಹಾಗೂ ಆಯಾಯ ಕಾಲಾನುಗುಣವಾದ ಸಂಭಾವನೆಯೊಂದಿಗೆ ಗೌರವಿಸುವುದು. ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ- ಅಧ್ಯಾಪಕರು, ವೈದ್ಯರು, ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮಿಗಳು, ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು, ಸಮಾಜ ಸೇವಕರೆಲ್ಲ ಈ ಬಿರುದನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಅರ್ಹರಾಗುತ್ತಾರೆ.

3. ಪ್ರೌಢ ಅನುಭವಗಳಿಗೆ ವಿಚಾರಗಳಿಗೆ ಮೀಸಲಾದ 'ವರ್ಧಮಾನ' ಎಂಬ ವಾರ್ಷಿಕ ಅಥವಾ ಷಣ್ಮಾಸಿಕ ಮತ್ತು 'ವರ್ಧಮಾನ ವಾರ್ತಾ' ಎಂಬ ಅನಿಯತಕಾಲಿಕಗಳ ಪ್ರಕಟಣೆಯ ಉದ್ದೇಶ ಹೊತ್ತಿದೆ. ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪೀಠದ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಇವು ಪ್ರಕಟವಾದಾಗ ಉಚಿತವಾಗಿ ನೀಡಲೂ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆದಿದೆ.

4. ಇಷ್ಟಲ್ಲದೆ ವಿಚಾರಗೋಷ್ಠಿ, ಸಾಹಿತ್ಯಗೋಷ್ಠಿ ಪ್ರೌಢವಿಚಾರಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸಂಶೋಧನಾ ಕೃತಿಗಳ, ಅಂಥಾಲಜಿಗಳ ಪ್ರಕಟಣೆಗಳೂ ಸೇರಿವೆ.

ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ಕಂಡಾಗ-ಕೇಳಿದಾಗ 'ವರ್ಧಮಾನ'ದ ಹೆಸರು ಸಾರ್ಥಕ ಎನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಕೆಲವರನ್ನುವಂತೆ ಇದು ಮಿನಿ ಜಾನಪೀಠ ಖಂಡಿತ ಅಲ್ಲ ಎನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆಂದು 'ಜಾನಪೀಠ ಪ್ರಶಸ್ತಿ', ಅದರ ಸ್ಥಾಪಕರನ್ನು ಕಳಪೆಗೈಯ್ಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದು ಕೆಲವರ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸಾಹಸದ ಫಲ. ಆದರೆ 'ವರ್ಧಮಾನ' ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಜನ್ಮ ತಳೆದ ಸಾಹಿತ್ಯ-ಕಲೆ-ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರೀತಿ-ವಿಶ್ವಾಸ-ಗೌರವವುಳ್ಳ ಜನಪದದ ಅಭಿಮಾನದ ದ್ಯೋತಕ 'ವರ್ಧಮಾನ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪೀಠ'.

1978 ಮೇ 28ರಂದು ವೀರೇಂದ್ರ ಹೆಗ್ಗಡೆಯವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ, ಡಾ|| ನಾ. ಮೊಗಸಾಲೆಯವರ ಪ್ರಧಾನ ನಿರ್ದೇಶಕತ್ವದಲ್ಲಿ, ಬನ್ನಂಜೆ ಗೋವಿಂದಾಚಾರ್ಯರೇ ಮುಂತಾದ ಏಳು ಜನರ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷತ್ವಗಳಲ್ಲಿ, ಎಸ್. ಎನ್. ದಿವಾಕರ್ ಅವರ ಕೋಶಾಧ್ಯಕ್ಷತ್ವದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಗೊಂಡ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡದ ಈ ಪೀಠ, ದಿನದಿನಕ್ಕೆ ತನ್ನ ಚಟುವಟಿಕೆ ವಿಸ್ತರಿಸುತ್ತದೆ. ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ. ಆದರೂ ಈ ವರೆಗಿನ ಫಲಿತಾಂಶ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವಂಥದ್ದಲ್ಲ ಎಂದು ಪ್ರಧಾನ ನಿರ್ದೇಶಕರು ಕೊಡುವ ಕಾರಣಗಳು ಇವು:

"ಇದು ಸ್ಥಾಪನೆಯಾದಾಗ ಇದರ ಒಂದವಳ ಈ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಮೇಲೆರಬಹುದೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿತ್ತೋ ಅದರ ಹತ್ತನೇ ಒಂದಂಶದಷ್ಟೂ ಈಗ ಸಾಧಿಸಲಾಗಿದ್ದು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ದೋಷ. ಪೀಠಾಧಿಪತಿಗಳೂ, ಧರ್ಮಾಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಇರುವ ಈ ಸಂಸ್ಥೆ 'ಪುರೋಹಿತಶಾಯಿ' ಎಂದು ಕೆಲವು ಸೋಕಾಲ್ಗ್ ಬಂಡಾಯ ಸಾಹಿತಿಗಳ ಟೀಕೆ, 'ನಿಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯವರೇ ಆಡಳಿತ ಮಂಡಲಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ, ಇಡೀ ನಾಡಿಗೆ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಇರಬೇಕಿತ್ತಲ್ಲ' ಎಂದು ಇನ್ನು ಕೆಲವು 'ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಭಾವನೆ'ಯ ಸಾಹಿತಿಗಳ

ಪ್ರಶ್ನೆ. 'ನಾವು ಸದಸ್ಯರಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿ ಇಲ್ಲ, ನಮಗೆ ನಿಮ್ಮ ಪೀಠ ಏನು ನೀಡುತ್ತದೆ' ಎಂದು ಕೆಲವರ ಸ್ವಾರ್ಥ, 'ಇದೆಲ್ಲ ಆಗುಹೋಗುವ ಕೆಲಸವಲ್ಲ. ಹುಚ್ಚು' ಎಂದು ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರಿಂದ ಪ್ರಧಾನ ನಿರ್ದೇಶಕರ ಗೇಲಿ. ಆದರೂ 'ನೀವು ಮಾಡುವ ಒಳ್ಳೇ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಬೆಂಬಲ ಸದಾ ಇದೆ' ಎಂದು ಎಲೆಮರೆಯ ಅನೇಕ ಸಜ್ಜನರ ಔದಾರ್ಯ, ಈ ಹತ್ತು ಹಲವು ಮುಖಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸುವುದರ ಜೊತೆಗೆ, ಆಡಳಿತ ಮಂಡಲಿ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರ ತಾಟಸ್ಥ್ಯ ಹಾಗೂ ಆದಾಯ ತೆರಿಗೆ ಇಲಾಖೆಗೆ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪೀಠಕ್ಕೆ ನೀಡುವ ಧನಸಹಾಯಕ್ಕೆ ಆದಾಯ ತೆರಿಗೆ ವಿನಾಯಿತಿ

ನೀಡಬೇಕೆಂದು ಬರೆದ ವಿನಂತಿ ಪತ್ರಕ್ಕೆ ಒಂದು ವರುಷದ ಮೇಲೆ ಬಂದ ಉತ್ತರ-ಇವೆಲ್ಲ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪೀಠದ ಬಂಡವಾಳ ಏರದೇ ಇರಲು ಕಾರಣ."

ಈ ಬಗೆಯ ಉಳಿಯ ಹೊಡೆತಗಳಿಂದಲೇ ಸಂಸ್ಥೆ ಶಿಲ್ಪದಂತೆ ಕಡೆದು ನಿಲ್ಲಬೇಕಷ್ಟೆ. ನಂದಿಸಿದ ಜನರೇ ಕಾಲಕ್ರಮೇಣ ನಿಬ್ಬೆರಗಾಗಿ ನೋಡುವಂತೆ ಕೂಡಾ ಆಗುವುದು ಪವಾಡವೇನಲ್ಲ. ಅಂಜದೆ-ಅಳುಕದೆ ಆ ದಿಕ್ಕಿನತ್ತ ಹೆಜ್ಜೆ ಇಡುವುದರಲ್ಲೇ ಸಂಸ್ಥೆಯ, ಅದನ್ನು ನಡೆಸುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಹೆಚ್ಚು ಗಾರಿಕೆ ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ●

(ಉದಯವಾಣಿಯ ಕೃಪೆಯಿಂದ)

With best compliments from:

)

**BAKELITE HYLAM
LIMITED**

Makers of
DECOLAM Decorative Laminates

With best compliments from:

The Central Arecanut Marketing & Processing Cooperative Limited

MANGALORE.

(A JOINT VENTURE OF KARNATAKA & KERALA STATES)

**Largest cooperative organisation dealing in all varieties of
Red & Chali Arecanut in the whole of Asia has opened
More than 25 Procuring Centres and 11 Sales Depots
All over India for procurement and
distribution of Arecanut**

**Procurer of Cocoa Pods from the growers in the State of
Karnataka and Kerala**

DRINK COCOA BASED BEVERAGES

**Help the Agriculturists to get the economical price
Cocoa Beverages are nutritious and good for health**

Cocoa is an ideal drink for the entire family

Invest in CAMPCO'S Pooganidhi Cash Certificates

Your investment doubles 60 in months

13% interest on Fixed Deposits for one year

Investment in CAMPCO brings prosperity to the members

Deliver your Cocoa to the nearest Co-operative

Who is the Agent of CAMPCO

DHARMO

RAKSHATHI

RAKSHITHAHA

Strengthen CAMPCO, CAMPCO will protect your interest

VARANASHI SUBRAYA BHAT

President.

A. A. DESAI

Managing Director.

With best
compliments
from:

Estd: 1931

Grams: TILES

PRABHAKARA TILE WORKS

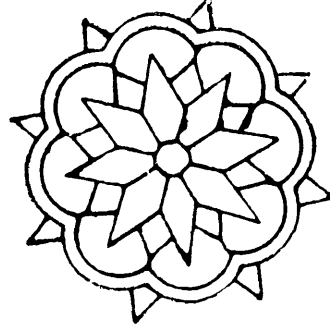
Manufacturers of:
‘LIGHT HOUSE’ Brand
Roofing Tiles

Head Office:
Post Box No. 3,
KUNDAPURA - 576201 (D. K.)

Branch:
BASRUR, (D. K.)

Phone: H. O. 306
Branch: 22

ಕನ್ನಡದ ಜ್ಞಾನಪೀಠವಾಗಬೇಕೆಂದು ಕನಸು ಹೊತ್ತು
ಹುಟ್ಟಿರುವ ವರ್ಧಮಾನ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪೀಠಕ್ಕೆ
ಹಾರ್ದಿಕ ಶುಭಾಶಯಗಳು

ಶ್ರೀ ಕೆ. ರಘುನಾಥ ಶೆಟ್ಟಿ

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು, ವರ್ಧಮಾನ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪೀಠ

ಮತ್ತು

ಮ್ಯಾನೇಜಿಂಗ್ ಪಾರ್ಟ್‌ನರ್ :

ಸುಪ್ರಿಂ ಟೈಲ್ ವರ್ಕ್ಸ್, ತಲ್ಲೂರು

576230

ಕುಂದಾಪುರ (ದ. ಕ.)

ಸೇಫ್ ಡಿಪಾಸಿಟ್ ಲಾಕರುಗಳು

ಚಿನ್ನಾಭರಣದ ಮೇಲಿನ ಸಾಲ

ಸರ್ವದಾ ಯೋಜನೆ:

ಇದೊಂದು ಬರಿಡಾಗದ ತೊರೆ
ಆಸರಿಸುವವರಿಗೆ ಇಲ್ಲಿದೆ ಕರೆ

ಸ್ವಗೇಹ ಯೋಜನೆ:

ಐದು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ನಿಮಗೆ ಮನೆ
ಮತ್ತೈದು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮದೇ ಮನೆ

ವಿಚಾರಿಸಿರಿ:

ಟ್ರೇಚರ್ಸ್ ಕೋ-ಓಪರೇಟಿವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್
ವ್ಯವಹಾರ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್, ಉಡುಪಿ.

ಪ್ರಧಾನ ಕಚೇರಿ:

ವ್ಯವಹಾರ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್, ಉಡುಪಿ.

ಫೋನ್: 8564

(ಎಸ್. ಎಲ್. ಕೆರೂರ್)

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.

ಶಾಖೆ:

ಅದಮಾರು ಮಠ ಟೇನ್, ಉಡುಪಿ.

ಫೋನ್: 8180

(ಕೆ. ದಾಮೋದರ ಐತಾಳ)

ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಾಹಕ ನಿರ್ದೇಶಕ.

MPM MAKES NEWS

Newsprint produced
at The Mysore Paper Mills
is being used by The Times of India,
The Hindu, Indian Express, Deccan Herald,
Statesman, Ananda Bazar Patrika . . .

To several leading dailies today, MPM means
newsprint which, in quality, is as good as the imported.

And to the nation, it means a potential saving of
over Rs. 30 crores in foreign exchange.

That's good news twice over!

THE MYSORE PAPER MILLS LIMITED

Regd. Office: 16/4, Ali Asker Road, Bangalore 560 052.

Creamwove, azurelaid, duplicating, bonds, printing,
krafts, manilla, pulp boards, newsprint.

PROGRESS IS GOOD NEWS!

With best compliments from:

Phone: 8691, 7360

Grams: INCREMENT

**INDUSTRIAL CREDIT AND DEVELOPMENT
SYNDICATE LIMITED**

Registered Office:
Syndicate House,
Post Box No. 46,
MANIPAL - 576119.

Industrial and Hire Purchase Financiers and Merchant Bankers

**T. RAMESH U. PAI
CHAIRMAN.**

Answering the nation's growing needs:

VIJAYA BANK

**VIJAYA BANK gives liberal finance
to all industries-
small, medium or large.**

**Of course, the project must be viable and serve
a purpose useful to the country.
Schemes sponsored by Government or
Research Institutes get priority.**

Ask your nearest VIJAYA BANK for details.

VIJAYA BANK

(Wholly owned by Govt. of India)

Head Office:

**2 Residency Road,
BANGALORE - 560 025.**

“ಇದ್ದಾಗ ಕೂಡಿಡದವನು ಅವಶ್ಯಕತೆ ಬಂದಾಗ
ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪ ಪಡುತ್ತಾನೆ”

ಕರ್ಣಾಟಕ ಬ್ಯಾಂಕ್

ನಿಮ್ಮ ನಾಳಿನ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಇಂದೇ
ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿಟ್ಟಿದೆ.

ಕ್ರಮಬದ್ಧ ಉಳಿತಾಯಕ್ಕೆ
ಹಲವು ಯೋಜನೆಗಳು ನಮ್ಮಲ್ಲಿವೆ.

ನಿಮ್ಮ ನೂರಾರು ಕನಸುಗಳು ನನಸಾಗಲು
ನಿಮ್ಮ ಹತ್ತಿರದ ನಮ್ಮ ಶಾಖೆಗೆ ಬನ್ನಿ.

ಕರ್ಣಾಟಕ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಲಿ.,

ಪ್ರಧಾನ ಕಛೇರಿ: ಮಂಗಳೂರು 575003.

With best compliments from:

MOOKAMBIKA INDUSTRIES

Manufacturers of:

The Well Known "CONCH" Brand Tiles Etc.,

Post Box No. 12, Chikkansal Road,

KUNDAPURA - 576201, (S. K.)

(Karnataka State)

Grams: CONCH TILES

Phone: Office: 342 Resi: 251

*With best
Compliments
from:*

M/s. V. V. SHENOY

Chemists, Druggists & General Merchants,

POST BOX NO. 9,

KARKALA - 574104, D. K.

Stockists:

The New Bhuvanendra Ayurvedic Pharmacy, Katapady

Tata Oil Mills Co., Hindustan Levers Ltd.

Telequip Services Pvt. Ltd.

Ayurvedic & Alopethic Dealers:

BINACA PRODUCTS

Phone: 29 Resi: 49

Always encourage Litarary and Art Academy like

Vardhamana Prashasti Peeta

*With best compliments
from:*

**United India Automobiles
Dinesh Auto Spares
Fair Deal Trading Corporation**

MODI CHAMBERS, FRENCH BRIDGE,
BOMBAY - 400 004.

Phone: 351607

With best wishes to Vardhamana Prashasti Peeta

from:

•
•

BOMBAY AUTOMOBILES

M. PARMAR BHAVAN
LAXMIPURI

KOLHAPUR 416002.

Phone: 26838

ನಮ್ನ

ಜಾಹೀರಾತುದಾರರನ್ನು

ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿರಿ

If you buy what you do
not need
you can not buy what
you do need

save with

STATE BANK OF MYSORE

Working for a better tomorrow

Head Office:
BANGALORE - 9.

P. S. Santhanakrishnan
Managing Director.

